Бугунги сонда:

1—бет

ЎЗБЕКИСТОН—ВЬЕТНАМ: ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНАДИ

4-бет

Соат 24.00
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ҲАР КИМКИ ЁМОН БЎЛСА, ЖАЗО ТОПҚУСИДИР!

5—бет

ҲАФТАЛИК ТЕЛЕКЎРСАТУВЛАР ПРОГРАММАСИ

6-бет

ОДАМЛАР ДАМ ОЛИШСА БЎЛГАНИ ЁХУД «ОДДИЙ МАРИЯ»ГА БИР НЕЧА САВОЛ

Ватанни севмак иймондандур!

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

1994 йил 5 февраль, шанба — № 31—32 (21.636). — Сотувда эркин нархда.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

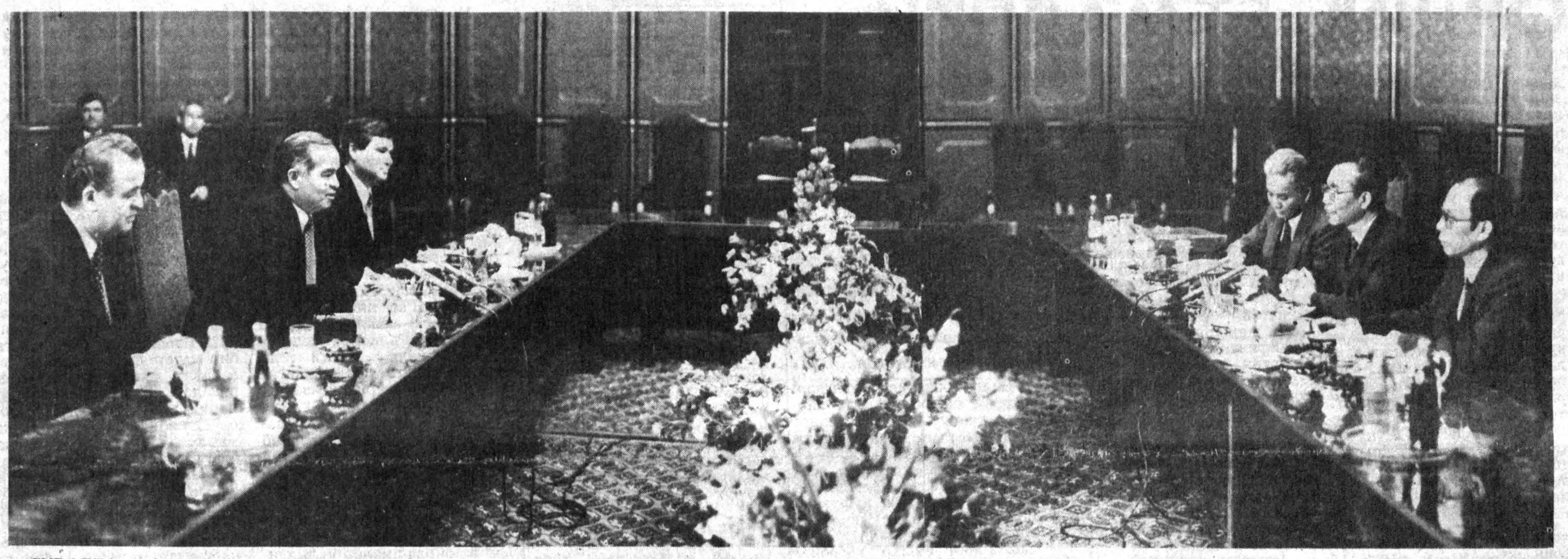

СУРАТДА: қабул пайти.

Р. ШАГАЕВ тасвири.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 3 февраль куни Вьетнам Социалистик Республикаси ташқи ишлар вазири Нгуен Мань Камни қабул қилди.

Мамлакатимиз Президенти Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотлар, Вьетнам билан ўзаро муносабатлар хусусида сўзлади. Вьетнамнинг очиқ эшиклар сиёсати, мамлакатда бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнларининг кечиши ва сўнгги йилларда бу борада эришилган муваффақиятлар Ўзбекистонда диққат билан кузатиб борилаётганини таъкидлади.

— Ташрифингиз чоғида имзоланган ҳужжатлар ўз тараққиёт йўлига эга икки мустақил давлат ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлайди, — деди Ислом Каримов меҳмонга. — Келгусида Вьетнам билан иқтисодий алоқаларни ривожлантириб, сармояларни ўзаро рағбатлантириш борасида ҳам ҳужжатлар қабул қилиш, қўшма банклар очиш истагидамиз.

Вьетнам ташқи ишлар вазири республикамиз раҳбарига ўз мамлакати Президентининг саломи ва эҳтиромини етказар экан, Ўзбекистонда амалга оширилаётган ишлар кўлами қисқа фурсатда самара беришга умид билдирди. Нгуен Мань Кам Вьетнамдаги уруш йилларида, ундан кейинги тикланиш даврида ўзбек халқи кўрсатган кўмак ва меҳр учун ўз ҳукумати ҳамда халқи номидан миннатдорлик изҳор этди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Саидмухтор Саидқосимов ҳамда Вьетнам Социалистик Республикасининг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Нгуен Ван Дак қатнашди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

АДАБИЕТ, САНЪАТ ВА МЕЪМОРЧИЛИК СОҲАСИДА АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУКОФОТИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари қўмитасининг 1994 йилги Алишер Навоий номидаги Давлат мукофотларини бериш тўғрисидаги таклифларига биноан,

Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасидаги энг яхши ижодий ишлар учун 1994 йилги Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари қуйидагиларга берилсин:

АДАБИЕТ СОҲАСИДА:

Абдулла Ориповга — «Муножот» сайланма шеърий китоби учун;

Шукруллога — «Кафансиз кўмилганлар» хотира романи учун;

Барот Бойқобиловга — «Навоийнома» чоркитоби учун;

МЕЪМОРЧИЛИК СОҲАСИДА:

Шароф Рашидович Рашидовга — (марҳум) Тошкентдаги Халқлар дўстлиги саройини бунёд этиш ғоясининг бош муаллифи ва ижодий раҳбари; **Асадулла Ашрабович Хўжаевга** — (марҳум) меъморчилик-қурилиш мажмуи раҳбари; **Евгений Григорьевич Розановга** — лойиҳа муаллифи ва меъморлар гуруҳи раҳбари; **Фарҳод Юсупбоевич Турсуновга** — лойиҳа муаллифи, меъмор — Тошкентдаги Халқлар дўстлиги саройи меъморчилик мажмуи учун;

Ҳошимхўжа Маҳамадиёровга — меъмор. **Улаш Жалиловга** — бинокор, уста, қурувчи; **Абдушукур Сатторовга** — дурадгор уста, қурувчи; **Мусо Ғуломовга** —меъмор; Самарқанд вилояти Ургут туманида истиқлол руҳи ва халқ ташаббуси билан бунёд этилган миллий меъморчилик ва халқ амалий санъати мажмуи учун;

ХАЛҚАРО ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК СОҲАСИДА:

Аҳсан Ботурга — туркиялик адабиётчи — Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романи таржимаси ва Абдулла Қодирий асос солган ўзбек романчилиги мактаби ютуқларини Туркия китобхонларига танитган ижодий ишлари учун.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 4 февраль

ТУМАН КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Халқ депутатлари Жарқўрғон тумани кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида ташкилий масала кўрилди. Сессия А. Раҳимовни ўз аризасига биноан туман ҳокими вазифасидан озод қилди.

Сурхондарё вилоят ҳокими Ж. Норалиев тавсиясига кўра Жарқўрғон қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи бўлиб ишлаб келган Н. Турдиев туман ҳокими этиб тасдиқланди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов қатнашди ва сўзга чиқди.

О. УСАНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ОЛИС АЛЬБИОН ЯҚИН БЎЛИБ БОРМОҚДА

Тошкентга, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов номига Британия қироллиги туғроси зарб этилган иккита мактуб келди. Уларнинг бирини Букингем саройидан Буюк Британия қироличаси Елизавета II, иккинчисини — Даунинг Стритдаги Британия ҳукумати қароргоҳидан Бош вазир Жон Мейжор йўллаган.

Муҳтарам жаноб Президент,

13 декабрда йўллаган мактубингиз учун ташаккур. Лондонга сафарингиз муваффақиятли ўтганидан хурсандман. Сиздек мўътабар меҳмонни кутиб олиш бизга катта мамнуният бахш этди.

Мени ва оиламиз аъзоларини Ўзбекистонга таклиф этганингиз учун ҳам ташаккур билдираман. Малика Анна ўтган йилги Сизнинг меҳмондўстлигингизни доим эслаб юради. Келажакда ҳам бундай борди — келдиларимиз давом этади, деб умид қиламан. Бизнинг ҳукуматимиз Сизнинг Буюк Британияга ташрифингиздан кейин ўзаро муносабатларимизни янада мустаҳкамлашга интилаётганидан ҳам хабардорман.

Сизни дўст сифатида қадрловчи

Қиролича ЕЛИЗАВЕТА II

Букингем саройи,
1994 йилнинг 17 январи.

* * *

Муҳтарам жаноб Президент,

13 декабрда йўллаган мактубингиз ҳамда ўтган йил ноябрь ойида Бирлашган қиролликка қилган сафарингиз якуни ҳақидаги илиқ сўзларингиз учун ташаккур.

Лондонга сафарингиз муваффақиятли ўтганидан ғоят хурсандман. Мен суҳбатларимиздан жуда катта мамнуният ҳиссини туйдим ва айниқса Сизнинг ташрифингиз Британия компаниялари билан эътиборга лойиқ алоқалар боғлаш имконини берганидан алоҳида қаноат ҳосил қилдим.

Ўзбекистонга таклифингиз учун ташаккур. Мавриди келганда таклифингиздан фойдаланишдан умидворман ва келажакда вазирларимизнинг ўзаро борди—келдилари доимий тус олади, деб ишонаман. Бу икки томонлама муносабатларимизни кучайтириш, мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли алоқаларни янада мустаҳкамлаш имконини беради.

Эҳтиром билан

Жон МЕЙЖОР,
Буюк Британия Бош вазири

Лондон,
1994 йилнинг 18 январи.

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

Тошкентдаги Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида 4 февраль куни минтақавий банклар ўқув маркази (МБЎМ) таъсис ҳужжатлари имзоланди. Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистон республикалари ҳукуматлари ҳамда банклари вакиллари ушбу марказга расмий равишда асос солдилар. Учала мамлакатнинг ўттизга яқин йирик давлат ва тижорат банклари минтақавий марказни молиявий қўллаб-қувватлашни зиммасига олди.

Маросимни Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ректори Саидмухтор Саидқосимов табрик сўзи билан очди. У имзоланаётган ҳужжатлар ижроси шахсан республика Президенти ва Ўзбекистон ҳукумати назорати остида бўлишини таъкидлади.

Таъсис ҳужжатларини имзолаш тадбирида ўқув марказининг хорижий ҳомийлари — Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банки, Европа Иттифоқи комиссияси ҳамда Туркия ҳукумати ва Туркия банклари уюшмаси вакиллари ҳам иштирок этдилар. Ҳомийлар дастлабки икки йил давомида ажратадиган маблағ марказ биносини таъмирлаш, хоналарни зарур ускуналар билан жиҳозлаш, банк ходимларини, марказ раҳбарияти ва ўқитувчиларининг малакасини оширишга сарфланади.

Марказ минтақа банклари ходимларига халқаро молиявий муассасалар даражасида банк амалларини ўргатади, шу йўналишда мунтазам машғулот ва анжуманлар ўтказади. Ҳар йили 800 нафар банк хизматчиси ҳамда раҳбар ходимларини қайта тайёргарликдан ўтказиш кўзда тутилган.

Минтақавий банклар ўқув маркази 1994 йилнинг апрель ойидан мунтазам ишлай бошлайди. Ҳозиргача у норасмий фаолият кўрсатиб келаётган эди. Жумладан, марказ томонидан ташкил этилган «Савдо, тўловлар ва банк ишлари» мавзуидаги икки ҳафталик бошланғич семинар якуни ҳам таъсис ҳужжатларини имзолаш маросими кунига тўғри келди. Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистонлик 30 нафар банк ходимига марказнинг дастлабки гувоҳномалари топширилди.

— Машғулот давомида жаҳон банкларининг иши билан танишиб чиқдик, — деди мухбиримиз билан суҳбатда марказнинг тожикистонлик тингловчиси, «Тожикбанкбизнес» валюта бўлимининг иқтисодчиси Гулчеҳра Ибодова. — Хорижлик ўқитувчиларимиздан кўп нарса ўргандик. Бу эса бизнинг келгуси фаолиятимизда жуда қўл келади.

Минтақавий ўқув марказининг асосий машғулотлари Тошкент шаҳрида ўтади. Келгусида қўшимча машғулотларни Бишкек ҳамда Душанбе шаҳарларида ўтказиш режалаштирилмоқда.

(ЎзА).

МАҚСАД—ҚОНУН УСТИВОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ

Ўзбекистон Республикаси прокуратураси марказий девонида кенгайтирилган ҳайъат йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда Республика Бош прокурорининг ўринбосари Сирожиддин Мирсафоев Республика прокуратурасининг 1993 йил иш якунлари бўйича маъруза қилди.

Йиғилишда Республика Бош прокурори Бўритош Мустафоев Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Сирдарё ва Тошкент вилоятлари Кенгаши сессияларида ҳамда XII чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIУ сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган тадбирлар асосида прокуратура ходимлари олдида касбий ва маънавий покланиш, қонун устиворлигини таъминлашга қаратилган долзарб вазифалар ҳақида батафсил тўхталди.

М. ТОШТЕМИРОВ.

янгиликлар воқеалар хабарлар

● **Иқтисодиёт**

ДЎСТЛИК ЧЕГАРА БИЛМАС

Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Президентлари имзолаган ягона иқтисодий макон ҳақидаги аҳдлашув кучга кирди.

Тошкент ва Сариоғоч туманлари чегарасида бўлиб ўтган катта тантана ана шу воқеага бағишланди. Хайрли кунлардан дарак бериб, карнай-сурнайлар овози таралди. Азалий қардошлар бир-бирларини муборакбод этдилар. Тошкент тумани ҳокими Рустам Акбаров, қўшни Сариоғоч тумани ҳокими Нурлан Саиджапаров икки қардош халқ вакилларини қутлуғ кун билан табрикладилар. Президентларимизнинг саъй-ҳаракатлари билан бошланган хайрли иш қардошларнинг илгаридек топганини ўзаро баҳам кўришига имкон берадиган бўлди. Дўстлик чегара билмас деганларидек, бу ердаги тўсиқлар олиб ташланиб, турнақатор машиналар эркин қатнашига йўл очилди. Ғишткўприк бозорида ўзбек деҳқони етиштирган ноз-неъматлар, Сариоғоч бозорида эса қозоқнинг қимиз-қумрони, сариёғи, пишлоғи савдоси авжига чиқди. Қўлдан-қўлга ўтиб турган ўзбекнинг сўм-купонию, қозоқнинг тенгаси бирдек қадрли бўлди.

● **Ҳамкорлик**

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА МАРКАЗ

Тошкентда малакали банк ходимлари тайёрлаш регионал методик марказини очишга ҳозирлик кўрилмоқда. Бундай хайрли иш олдидан икки ҳафталик синов курси иш бошлади. Марказ жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети қошида ташкил топмоқда. Уни Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Европа ҳамжамияти комиссияси, Туркия ҳукумати, Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистон Республикалари ҳамкорликда таъсис этмоқдалар.

Бундай марказни ташкил этишдан мақсад, Марказий Осиё банк тизими даражасини халқаро миқёсга кўтаришдан иборат. Марказ замонавий техник жиҳозлар, жаҳон тажрибасини ўзида мужассамлаштирган методик қўлланмалар билан таъминланган бўлиб, чет элнинг малакали мутахассислари таълим берадилар. Синов курсида эса Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистон Республикаларининг банк ходимлари малака оширмоқдалар.

● **Соҳибкорлик**

ЧИҚИНДИ ЎРНИГА АВТОШИНА

Наманган ёғ-экстракция заводи вилоят автокорхоналарига қарашли ҳамда ўз ходимларининг автомобилларини «пойабзал» билан таъминлаяпти.

Корхонада 2 йилдан бери олеин кислотаси ишлаб чиқариш цехи ишлаб турибди. Илгари ташлаб юбориладиган чиқиндидан тайёрланадиган кислота автомобиль шинаси ясашда зарур хом ашё ҳисобланади. Ўтган йили наманганликлар Россия билан Украина шина заводларига бир ярим минг тоннага яқин кислота юбориб, ўрнига тайёр маҳсулот олишди. Автошиналар корхона ходимларига берилиб, қолгани сотилди. Энди тракторлар учун ғилдираклар олиш мўлжалланмоқда. Завод бундай кислотадан олинаётган даромад эвазига автобусга ҳам эга бўлди.

● **Қадриятларимиз**

СЕН БАҲОРНИ СОҒИНМАДИНГМИ?

Наврўз халқимизнинг қадимий байрами, азалий қадриятларимиздан. Самарқанд вилоят ҳокими Наврўз байрамига тайёргарлик ва уни ўтказиш юзасидан қарор қабул қилди.

Бир ўлкаки қишларида баҳор шивирлар, деганларидек самарқандликлар халқ байрамига барвақт ҳозирлик кўришни бошлаб юборишди. 21 март куни туман ва шаҳарларда, маҳалла, корхона ва ташкилотларда катта байрам тантаналари бўлади. Вилоят марказидаги шодиёна биринчи марта Чўпонотада барпо этилаётган 100 гектарли маданият ва истироҳат боғида ўтади. Наврўз арафасида эса кўчат экиш ойлиги, ҳашар ва шанбаликлар уюштирилади.

(Мухбирлар, ЎзА хабарлари ва хатлар асосида тайёрланди).

янгиликлар воқеалар хабарлар

• *ХДП: сиёсий ташкилот нуфузи*

КУРАШЛАРДАН ЧЕТДА ТУРМАЙМИЗ

Мирзаобод туманига қарашли Беруний номли ширкатлар уюшмасининг бир гуруҳ ёшлари учун янги йилнинг дастлабки ойи унутилмас бўлиб қолади. Чунки ХДП бошланғич ташкилотининг навбатдаги умумий йиғилишида улар партия сафига қабул қилиндилар.

Йиғилишда асосан иккита масала: яъни ХДП аъзолигига қабул ва уюшма раиси, партбюро аъзоси Убайдулла Муротовнинг бир йиллик фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи тингланди. Агар чуқурроқ ўйлаб қаралса — ҳар икки масала бир-бирига уйғун, бир-бирининг давоми эканини англаб олиш қийин эмасди.

Тумандаги ширкатлар уюшмаси, яъни олдинги «Советобод» давлат хўжалиги бундан ўн беш йил муқаддам, шўр, заҳкаш ерларда ташкил топган, ҳосилдорлик 9—9,5 центнердан ошмасди.

Кейинги уч-тўрт йилда хўжалик ҳудудида анчагина ўзгаришлар қилинди. 15 километр қишлоқ йўллари асфальт қилинди. 6 километр масофага ичимлик суви олиб келинди. Тегирмон қурилди, 20 га яқин янги уйлар барпо этилди, маиший хизмат қулайликлари яратилди ва яратилмоқда. 200 бош мол боқиладиган ферма битиш арафасида.

Бу йилдан бошлаб техникани таъмирлаш устахонасини барпо этишга киришилди. Хўжаликни газлаштириш ишлари ҳам бошланиш арафасида. Кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоя қилиш борасида ҳам қатор тадбирлар амалга оширилди. Ана шу ишларда хўжалик партия ташкилоти фаол иштирок этмоқда, кўп соҳаларда эса ташаббускор бўлмоқда.

Ўтган ана шу давр мобайнида қилинган ишлар ҳар қанча кўп бўлмасин, лекин қилиниши лозим бўлган асосий ишлар ҳали олдинда, дейилди йиғилишда. Чунки республикамизнинг барча жойларидаги каби бу ерда ҳам бозор иқтисодига ўтишдек оғир ва мураккаб ишлар бормоқда. Энди ҳар қайси жамоа ўз ғамини ўзи емоғи лозим. Биринчи галда ширкатлар жамоаси шу йилнинг ўзидаёқ пахтачиликда ҳосилдорликни яна камида 5 фоизга ошириши керак. Акс ҳолда ширкат иқтисодий танглиқда дош бера олмай қолиши мумкин.

Энг муҳими, ишлаб топилган маблағни тежаш, унга барака киритишни ўрганиш зарур. Маърузачи ва музокараларда сўзга чиққанлар ана шулар ҳақида батафсил мулоҳаза юритдилар.

Гарчи хўжалик у қадар йирик бўлмаса-да, лекин бошланғич партия ташкилоти тумандаги энг жанговар, обрўли ташкилотлардан ҳисобланади. Унинг сафида 34 нафар аъзо бор. Шу кунги йиғилишда яна беш нафар ғайратли ва истиқболли ёшлар партия сафига қабул қилинди. Бошланғич партия ташкилоти котиби Гавҳар Нишонованинг ХДП вилоят кенгаши ижроия бюроси аъзоси этиб сайланганини ҳам бу ташкилотнинг нуфузли эканидан далолатдир.

Йиғилишда хўжаликнинг иқтисодини ривожлантириш, фермерлик ҳаракатини янада кенгайтириш, меҳнат аҳли фаровонлигини ошириш, ижтимоий ҳимояни янги босқичга кўтариш, ободончилик ва бошқа соҳаларда партия ташкилоти, ҳар бир ХДП аъзоси олдида турган муҳим вазифалар ҳақида гап борди ва тегишли режалар белгиланди.

Биз ХДП аъзолигига қабул қилинган ёшларга, қандай ниятларда партия сафига ўтмоқдасиз, деган савол билан мурожаат қилдик:

Бердибек НУРМАТОВ, ширкатлар уюшмаси коммунал хўжалиги бошлиғи, 31 ёшда: — Жамоат ишларида фаол қатнашиш, сиёсий билимларни ошириш, қолаверса, бошланғич партия ташкилоти, у орқали жамоага хизмат қилиш мақсадида ХДПга аъзо бўлиб киряпман.

Ўктам ТЎРАЕВ, ёрдамчи иқтисодчи, 27 ёшда: — Ўзимизни катта ишлар, катта ўзгаришларга тайёрлашимиз керак, чунки бозор иқтисодиётининг ҳақиқий синовлари бошланмоқда. Бундай шароитда ана шу олий мақсадларга етишишда сиёсий партиялар катта ёрдам беради, деган умиддаман.

Михлибой ХУЖАМҚУЛОВ, агроном-энтимолог, 25 ёшда: — Хўжалигимиз тараққиёти, одамлар манфаатларига хизмат қилишда бу партия сафида туриб курашганга нима етсин. Ниятим — оз бўлса-да партия ташкилотига, хўжалигимизга фойдам тегса, дейман.

Абдумалик НУРМАТОВ, маълумотчи, 25 ёшда: — ХДПнинг омма орасидаги обрўйи кун сайин ортиб бормоқда. Чунки ХДП раиси, Президентимиз Ислом Каримовнинг олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатини кўпчилик қўллаб-қувватлаётир. Шундай шароитда ижтимоий курашлардан четда турганг келмайди.

— Бугун бизларнинг сафимизга кираётган йигитлар — энг муносиблардан, деб ўйлайман, — деди хўжалик бошланғич партия ташкилотининг котиби, ХДП вилоят кенгаши ижроия бюросининг аъзоси Гавҳар Нишонова, — биз уларни кўп ишларда синаб кўрдик. Улар ғайратли, интилувчан, жамоат ишидан бош тортмайдиган, изланувчан йигитлардир. Биз ўз сафларимизни ана шундай кишилар билан мустаҳкамлашимиз керак.

Беруний номли ширкатлар уюшмаси бошланғич партия ташкилотининг йиғилишида ХДП Сирдарё вилояти кенгашининг биринчи котиби Собиржон Усмонов иштирок этди ва сўзга чиқди.

Абдужалил УМАРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

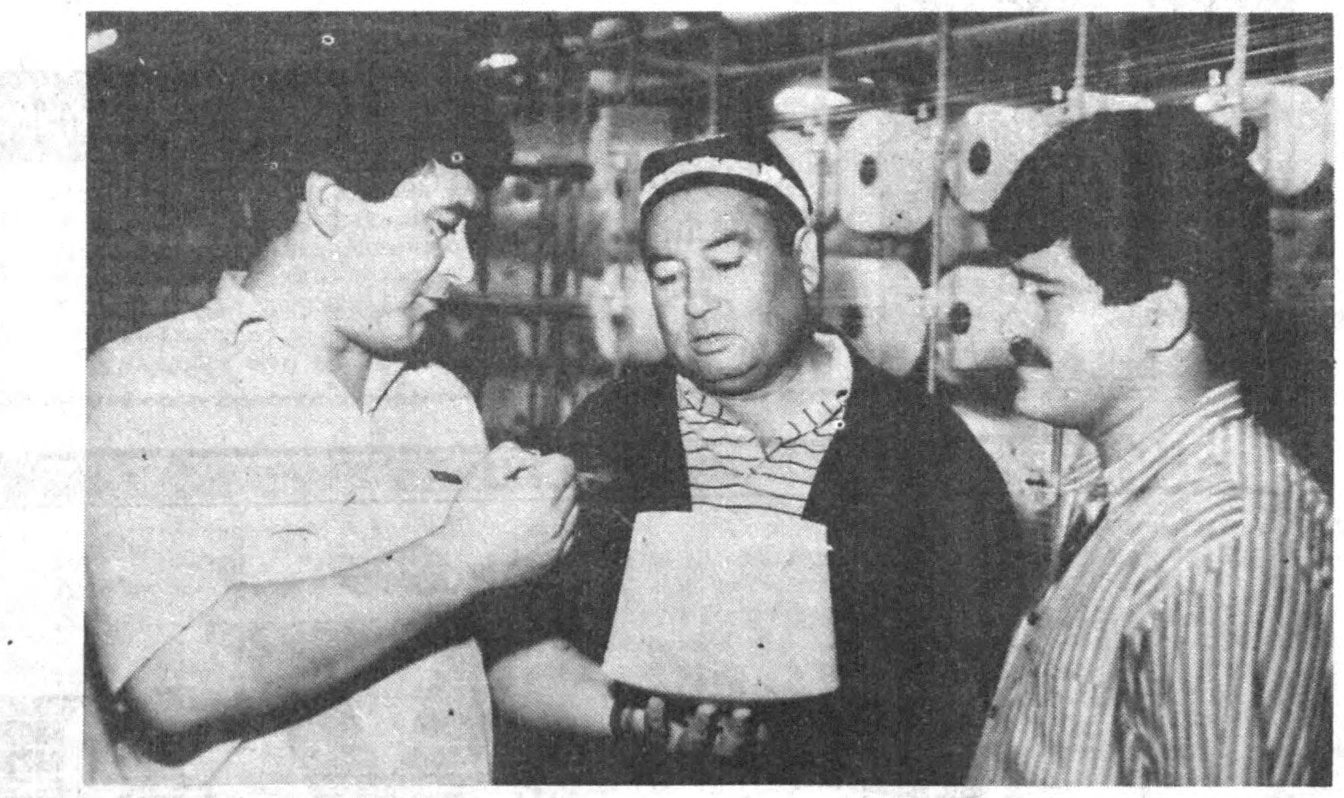

БУХОРО ВИЛОЯТИ. Олот туманидаги тикув фабрикаси жамоаси бозор иқтисодиёти шароитида хом ашё тақчиллигига қарамай маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириб бормоқда. Бу ерда ички имкониятлардан унумли фойдаланиляпти. Айни пайтда четдан шерик қидириб, цехлардаги ускуналарни янгилаш, ривожланган хориж технологиясини ишлаб чиқаришга жорий этишга ҳам алоҳида эътибор берилаётир. Ҳозир фабрика мамлакатимиздаги кўплаб турдош корхоналарни ип калава маҳсулотлари билан таъминламоқда.

СУРАТДА: тўқув фабрикаси бош муҳандиси Ж. Абдуназаров мутахассислар Н. Хўжаниёзов ва Ш. Яхшиевлар билан бирга маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқда.

Ҳ. ҚУРБОНОВ олган сурат.

ТАШАББУСКОРЛИК ЕТМАЯПТИ

Бухоро вилояти партия кенгаши ижроия бюросининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида шаҳардаги «Зардўз» акционерлик жамияти ҳамда «Соҳибкор» давлат хўжалиги бошланғич партия ташкилотларининг ижтимоий ҳимоялашда маъмурият билан ҳамкорлиги тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Бу қадимий шаҳар заминига қадам босган хорижлик сайёҳлар етти иқлимга донғи кетган «Зардўз» акционерлик жамиятида бўлиб, бу ерда яратилаётган мўъжизакор зардўппи, нимча, келин-куёвларнинг тўй либослари, зарли пойабзаллар мисолида ўзбек аёлининг ойдин тимсолини кўрадилар.

Бу масканда тўрт юз нафар зардўз қиз ишлайди. Бундан ташқари, жамиятнинг туманлардаги филиалларида касаначилик билан иш юритаётган 800 нафар хотин-қиз корхона шуҳратини ошириш йўлида тинмай изланаётир. Бирлашма раҳбарияти бошланғич партия ташкилоти билан ҳамкорликда ишчиларни ижтимоий ҳимоялашга эътиборни оширяпти. Айниқса, кам даромадли оилалар, нафақахўрларга кўрсатилаётган ғамхўрлик диққатга моликдир. Юз нафар нафақахўрнинг ҳар бирига қиймати ўн минг сўм бўлган акциялар берилди. Нафақага чиқувчиларга бир йўла саккиз минг сўмгача ёрдам кўрсатиляпти. Бултур ўттиз оилага беш-ўн минг сўмдан пул берилган эди. Ишчиларнинг овқат пули, соғлиғини муҳофаза қилишга кетадиган ҳаражатларни ҳам жамият ўз зиммасига олган.

«Соҳибкор» давлат хўжалиги Бухоро шаҳар аҳолисини мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари билан йил-ўн икки ой таъминлаб турибди. Бу хўжаликда ҳам ишчиларга ғамхўрлик талаблар даражасида. Ҳозирги шароитда ишчилар суянчиқлари борлигини ҳис этиб турибдилар. Чунки, бошига ташвиш тушган оилаларга, тўй қиладиганларга бир миллион сўм ёрдам кўрсатилди. Уларга 789 килограмм гўшт, 5300 килограмм ун тарқатилди. Байналмилалчи жангчиларга эса уй қуриб берилди. Шанбаликлар ўтказиш эвазига ишчиларнинг газеталарга бепул обуна қилиниши ҳам ижтимоий ҳимоянинг бир туридир.

Ҳар иккала жамоада амалга оширилаётган бундай ибратли ишлар билан бирга нуқсонлар ҳам кўзга ташланмоқда. Бу, айниқса, бошланғич партия ташкилотларининг ташаббускорлиги етишмаётганлигида ўз аксини топмоқда. Ижтимоий ҳимоялаш борасида партия ташкилотлари ташаббускорликни ўз қўлларига олганларича йўқ.

«Зардўз» акционерлик жамиятида ХДП аъзолари сони жуда оз — атиги 14 киши. Улар сафи бултур атиги икки кишига кўпайган, холос. Шундан ҳам кўриниб турибдики, бошланғич партия ташкилоти (котибаси Маҳфуза Салимова) ишчилар ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини талаб даражасида олиб бормаяпти. Ҳолбуки, бу ерда ХДПга хайрихоҳлар кўп. Бундан ташқари, партия ташкилоти жамоат ташкилотлари билан алоқани мустаҳкамлаши лозим.

«Соҳибкор» давлат хўжалигида ишловчилардан 36 кишигина ХДП аъзоси. Ўтган йил бутун бошли хўжаликда бор-йўғи тўрт киши ХДП аъзолигига қабул қилинган. Партиявий-ташкилий ишларда хотиржамлик кайфияти давом этяпти. Агар партия ташкилоти хўжалик маъмурияти билан ҳамкорликда иш олиб борса, ташкилотнинг нуфузи янада ошган бўларди. Бу ерда партия йиғилишлари ўтказилиб турилса-да, масалаларни тайёрлаш, уни муҳокама қилишда юзакичиликка йўл қўйилаётир. Натижада йиғилиш қарори ижроси эътиборсиз қолаётир.

Назаримизча, Бухоро шаҳар партия кенгаши ҳар иккала жамоадаги партия ташкилоти фаолиятига бефарқ бўлмай, бунда кенгаш кўпроқ ишнинг ташкилий, партия билетларини расмийлаштириш ва топширишга эътиборни қаратиши керак. Партия ташкилотидаги муаммолар билан қизиқиш, уларни бартараф этишга кўмаклашиш каби муҳим жиҳатлар кун тартибидан тушиб қолаётгани ачинарлидир. Зеро, бундай иш услуби партия ташкилоти мавқеига таъсир этмай қолмайди, албатта. Бу ҳақда ижроия бюро йиғилишида очиқ-ошкора фикр юритилди.

Вилоят партия кенгаши ижроия бюроси иккала партия ташкилотида амалга оширилаётган тадбирларни кўрсатган ҳолда «Зардўз» акционерлик жамияти, «Соҳибкор» давлат хўжалигида сиёсий ташкилот нуфузини оширишга хизмат қилувчи тадбирлар белгилаш, ХДП сафларини ёшлар ҳисобига ўстиришда котиблар, айниқса, масъул эканликлари уқтирилди.

Даврон БАҲРОНОВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

Бозор иқтисодиёти муаммоларини ҳал этишда хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларидан иқтисодий ислоҳотнинг туб мазмуни, унинг устивор йўналишларини чуқур билиш талаб этилади. Бу иш тўғри йўлга қўйилган хўжаликларида унинг самараси яққол кўзга ташланмоқда. Ишлаб чиқаришда юксак суръатларга эришилиб, аҳолининг турмуш тарзи яхшиланмоқда.

РАҲБАР ВА МУТАХАССИСЛАР ЎҚУВИ

Қашқадарё вилояти ҳокимининг фармойиши билан воҳадаги барча жамоа ширкат ҳамда давлат хўжаликлари раҳбар ва мутахассисларнинг Қарши шаҳрида ҳафталик ўқуви бўлиб, унда вилоятдаги барча хўжалик раҳбарлари 36 соатли дастур асосида ўз малакаларини оширмоқдалар.

Курс тингловчилари ҳузурида вилоят ташкилотлари, деҳқончилик-саноат, давлат, кооператив уюшмалари, банк, молия ва солиқ бош бошқармалари, илғор хўжаликларнинг раҳбарлари, Қарши давлат дорилфунуни ва аграр иқтисод институтининг профессор-ўқитувчилари, қишлоқ хўжалигининг устивор йўналишлари, давлат мулкини хусусийлаштириш, бозор иқтисодиётининг ҳуқуқий афзалликлари, хорижий тажрибалар ва технологияларни қўллаш шарт-шароитлари каби турли мавзуларда лекция ўқийдилар.

«Ўзбекистон овози» мухбири.

• *ТИЛГА ЭЪТИБОРСИЗ—ЭЛГА ЭЪТИБОРСИЗ*

ДАВЛАТ ТИЛИНИНГ «МАВСУМИ»

Миллатимиз ва тилимиз тарихида ўчмас из қолдирган ўша 1989 йилни ҳали ҳеч ким унутмаган бўлса керак. Айнан шу даврдан бошлаб она тилини билмайдиган турли тоифадаги кишилар фарзандларини миллий мактаб ва боғчаларга ўтказиб, ўзлари ҳам унутган тилларини шоша-пиша ўргана бошладилар. Ўнлаб олий ўқув юртларида биринчи марта «Ўзбек тили» кафедралари очилди. «Давлат тили» барча илм даргоҳларида асосий фан сифатида ўқитила бошланди. Қардошларимиз ҳам туз берган халқимиз тилига ҳурмат билан қараб, уни ўргана бошлаган эди.

Бу йўлда эришилган муваффақиятларни асло камситмаган ҳолда, афсус ва надоматлар билан шуни айтиш кераки, кейинги пайтларда матбуот саҳифаларида «Давлат тили» ҳақидаги мақолалар ниҳоятда сийраклашиб, савияси пасайиб бормоқда. Радио ва телевидение орқали ўзбек тили муаммоларига бағишланган давра суҳбатларни ўтказишдеярли унутилди ҳисоб. Хўш, нега шундай? Бу борада барча ишлар бажарилиб поёнига етдими? Ёки тил қонунини амалга ошириш борасида йўл қўйилган хато ва камчиликлари, эришилган ютуқлари ҳақида гапирилмаган корхона-ташкилот, идора ва бирлашмалар қолмадими? Лекин шу нарса кўпчиликка аёнки, кейинги икки йилда «Давлат тили» мавзуи тил ҳақидаги қонун қабул қилинган кун яқинлашиши муносабати билан сентябрь ойининг иккинчи ярмидан бошлаб кўпчиликнинг диққат марказида бўлиб қолади. 21 октябрга қадар ишлар қизғин тус олади. Байрамдан кейин эса тил масаласи секин-аста четга сурилиб қўйиляпти. Хўш, энди нима қилиш керак?

Кейинги пайтларда инглиз, араб, форс, хитой ва бошқа хорижий тилларни ўрганувчилар учун телевидение орқали кўрсатувлар ташкил қилинди. «Давлат тили» мавзуи эса эътибордан четда қолиб кетмоқда. Тўғри, Ўзбекистон мустақил давлат. Унинг фуқаролари эндиликда бир неча хорижий тилларни билиши, ўрганиши албатта яхши. Чет тилларнинг телеэкран орқали ўргатилишига ҳам қарши эмасмиз. Лекин, Давлат тилини бир четга суриб қўйиб, хорижий тилларни тарғиб қилиш яхши оқибатларга олиб келмаса керак.

Жаҳон тажрибасига бир назар ташлаб кўрайлик: фан-техникаси юксак даражада ривожланган Япония, Англия, Франция, Германия, Италиядек тараққий этган давлатларда қадим-қадимдан, ҳатто ҳозирги кунда ҳам миллий тилнинг софлиги учун кураш асосий масала ҳисобланади. Яширмасдан тўғрисини айтиш керак, ўзбек тили расмий равишда «Давлат тили» ҳуқуқига эга бўлганига бу йил 5 йил бўлади. Аммо ҳали-ҳануз кўплаб идора ва ташкилотларга давлат тилида мурожаат қилиш имкониятига эга эмасмиз. Тиббий ёрдам, телефон станциялари, ЖЭК (уй-жой бошқармалари), ҳарбий бўлимлар ва бошқа идораларга иши тушган ўртоқлар буни яхши билишади. Ҳатто ўзи кўрмаган, билмаган халқлар тилини 2-3 йилда бемалол ўрганиб олиш мумкинку? Япония ва Овруподаги бир қатор давлатларнинг талаба ва аспирантлари Америкадаги Индиана дорилфунунида ўзбек тилида таҳсил олаётганликлари кўпчиликка маълум. Кейинги ўн йилда ана шу илм масканидан йигирмага яқин тадқиқотчи ижодий сафар билан республикамизда бўлишди. Радио ва телевидение орқали суҳбатларда қатнашишди. Ўзбекистондан минглаб километр олисда бутунлай бошқа миллат вакиллари ўзбек тилида эркин гаплашаётгани қувончли ҳолдир. Қардошларни қўя турайлик, юқорида таъкидлаб ўтилганидек, фарзандларини шошиб-пишиб миллий мактаб ва боғчаларга ўтказган турли тоифадаги кишилар ҳам она тилини ўрганиб улгурмасдан, яна ниятлари ўзгарди. Энди улар имтиёздан фойдаланиб, чет тилларни «пухта» ўрганишга киришиб кетдилар.

«Давлат тили»дан муҳимроқ, янги алифбони ўзлаштириш масаласи турибди-ку» дегувчилар ҳам топилади. Ҳа, янги алифбонинг жорий этилиши бу катта муваффақият. Лекин бу масала ҳеч қачон «Давлат тили» ҳуқунини чеклай олмайди. Алифболар ўзгариши ва йўқ бўлиб кетиши ҳам мумкин, бу тарихдан маълум. Алифболар келиб-кетаверади, тил эса миллатнинг фахри ва ғурури сифатида мангу яшайди.

Тилимизнинг софлиги учун кураш мавсумий эмас, балки доимий бўлмоғи керак. Бизнингча, ҳар ҳафтада ҳеч бўлмаганда икки ҳафтада бир марта телевидение орқали ва радио орқали «Давлат тили» мавзуида давра суҳбатлари ўтказиб турилса мақсадга мувофиқ бўлар эди. Албатта улар ҳам мавсумий бўлмаслиги керак. Унда кенг жамоатчилик иштирокини таъминлаш зарур. Ана шундагина тез орада тилимиз халқаро майдонда ўз ўрнига эга бўлган мамлакатнинг том маънодаги Давлат тили даражасига етиши мумкин.

Дилшодбек ҲАКИМ,
Ўзбекистон Фанлар академиясининг Тилшунослик институти илмий ходими.

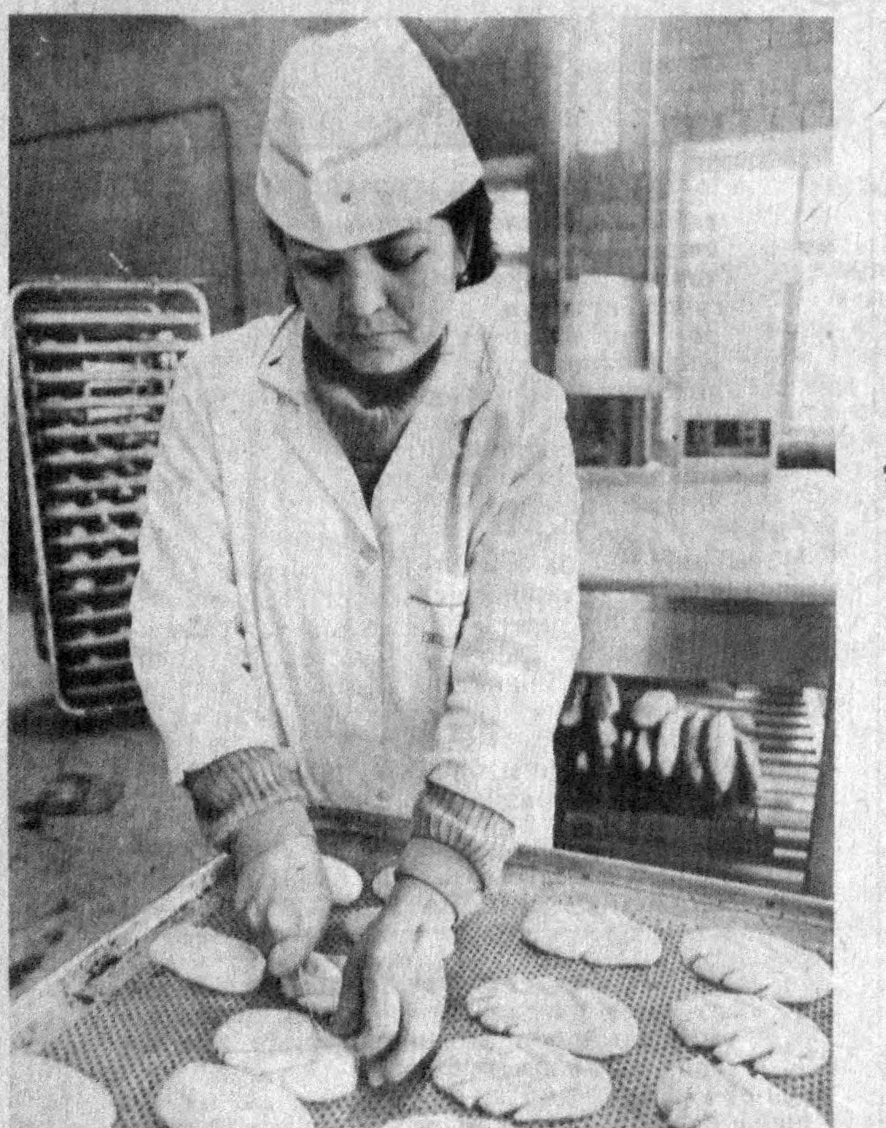

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ. Қўқон темирйўлчиларининг нон маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи тўла қондирилди. Яқинда бу ерда бўрсилдоқ ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқарадиган янги цех ишга туширилди. Бу эса нон заводи жамоасига кунига 15 тонна тўйимли маҳсулот тайёрлаш имкониятини берди. Ҳозир ушбу цехда суткасига 1,5 тонна нон, булочка ва шунга ўхшаш маҳсулотлар чиқарилмоқда.

Келажакда Қўқон темирйўли нон заводи чет эллик мутахассислар билан ҳамкорликда макарон ишлаб чиқаришни йўлга қўйишмоқчи.

СУРАТДА: уста Азизахон Юсупова иш устида.

Ш. Олимов (ЎзА) олган сурат.

НАВРЎЗ БАЙРАМИГА ТАРАДДУД

ХДП Қашқадарё вилояти Кенгашида жамоат ташкилотлари раҳбарлари иштирокида умумхалқ байрами — Наврўзга тайёргарлик кўриш билан боғлиқ кенгаш ўтказилди. Вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби Ф. Омонов миллий байрамни кўтаринки руҳда уюшқоқлик билан кутиб олиш ва уни ўтказиш юзасидан партия, касаба уюшмалари, Ёшлар Иттифоқи ва бошқа жамоат ташкилотларининг ҳамкорликдаги долзарб вазифалари ҳақида батафсил гапирди.

Кенгашда байрамга тайёргарлик юзасидан икки босқичдан иборат тадбирлар мажмуаси белгилаб олинди. Унда шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш, кўчат экиб, боғ-роғлар яратиш, дала ишларини авж олдириш, баҳорги экин-тикин ишларини кучайтириш, бева-бечораларга, фахрийларга ғамхўрлик кўрсатиш ва байрам шодиёналарини ўтказишда қадимий мерос, яхши урф-одат, қадриятларни ҳисобга олиш каби муҳим тадбирлар ўз аксини топган.

Мусо КАРОМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ АНЖУМАН

Ўзбекистон ХДП Асака шаҳар Кенгаши Миллий истиқлол мафкурасига бағишлаб «Юксак маънавият-миллий равнақимизнинг бош омили» мавзуида илмий-назарий анжуман ўтказди.

Мазкур анжуманнинг асосий мавзуи юзасидан шаҳар партия Кенгашининг биринчи котиби Шуҳрат Жалилов маъруза қилди. Сўнгра, сўзга чиққан вилоят партия Кенгашининг иккинчи котиби Йўлдошали Собиров, вилоят уйғур маданий марказининг раҳбари, иқтисод фанлари номзоди Ҳасанохун Мусаев, Андижон иқтисодиёт ва бошқарув олийгоҳининг кафедра мудири, профессор Баҳодир Иминов, Асакадаги «Аҳмадали маҳдум» масжидининг имом хатиби Камолиддин ҳожи Усубжон ўғли, меҳнат фахрийси, партия фаоли Ҳурибой Мирзакаримовлар миллий истиқлолимиз мафкураси ҳақида, бу борада амалга оширилиши зарур бўлган вазифалар, ечимини кутаётган муаммолар ҳақида гапирдилар. Йиғилишда ҳаётга жорий этилаётган Миллий истиқлол мафкураси мустақил Ўзбекистонимиз ривожига катта ҳисса қўшиши, унинг моҳияти ва маънавий аҳамияти хусусида фикр-мулоҳазалар, таклифлар билдирилди.

Муҳиддин ҲАКИМОВ,
ХДП Асака шаҳар Кенгашининг партия ташкилотчиси.

• *Китоб жавонингизга*

ИККИ КАРРА МАМНУНЛИК

ёки «Ишбилармонлар луғати» ҳақида дастлабки мулоҳазалар

Бозор иқтисодиёти талаблари заптига олиб турибди. Ҳамманинг ишбилармон бўлгиси келиб қолди. Ёш-яланглар бошини минг томонга уряпти: «Тезроқ омилкор бўла қолсам» дейди. Баъзилар эса «Пул санашни билсанг бас, ишбилармонлик шу-да!» деб мулоҳаза қилади. Бўлса, бордир. Лекин ишбилармон бўлиш, бозор иқтисодиёти шароитида иш юритиш айрим кишилар ўйлаганчалик осон иш эмас.

Узоққа бормайлик, Айтайлик, «Агент» деган сўзнинг асли маъносини биласизми? Тўла билмайсиз. Билсангиз ҳам бир ёқлама тушунасиз. «Саноат жосуслиги» бирикмасини эшитганингизда аллақандай кўнгилсиз воқеалар ёдга келади. «Тижорат сири» дейилса, «Ман этилган бир нима бўлса керак» деган гап хаёлдан ўтади. Кўриниб турибдики, ишбилармонлик ҳам муайян илм, малака, тажрибани тақозо этади. Ўйламанг, биз 5—6 йил ўқинг, кейин ишбилармон бўласиз, дейишдан ўзимизни тийиб турибмиз.

Айтмоқчи бўлган гапимиз ниҳоятда қисқа ва у эзгу тилакдан иборат, холос. Ўзбекистон «Қомуслар Бош таҳририяти» замон руҳини тез пайқади. «Ишбилармонлар луғати»ни чоп этди. Бу билан бозор иқтисодиёти шароитларида фаолият кўрсатишга киришган ишбилармонлар эҳтиёжини қондириш сари дадил қадам қўйди. Бизга қолса, ушбу луғат чиқарилиши кўп савобли иш бўлди, демоқчимиз. Негаки, луғатда бозор

иқтисодиёти, тижорат оламида кенг қўлланилаётган қарийб 1000 тушунча ва атама бўйича мўъжазгина маълумот ва изоҳлар берилган. Луғатда бозор иқтисодиётининг асосий тушунчалари, хўжалик амалиёти, ташқи иқтисодий фаолият, халқаро бозор масалаларига оид қисқа, лекин аниқ маълумотномалар келтирилган.

Кафолат берамизки, «Ишбилармонлар луғати»ни олиб кўздан кечирганлар асло ютқизмайди. Балки ютади. Шунинг учун ютадики, замонавий киши бўламан, ишбилармонлик кўчасида юраман, деганлар ўз маълумот-тушунчаси доирасини кенгайтиради. Зеро, бозор иқтисодиёти атама ва тушунчалари ҳаёт тарзимизга тобора кириб бормоқда. Назария ва амалиётимиз биз учун муҳим бўлган янги хўжалик усули унсур (элемент)лари билан бойимоқда.

Китоб дўконларидан ушбу луғатни топиб қўлга киритсангиз «агент» атамасининг кенг маъноларини билиб оласиз. «Саноат жосуслиги» тушунчаси хусусида тенгдошларингиз, ҳамкасбларингизга давраларда ҳикоя қилиб берадиган гап топилади. «Тижорат сири» — энди бу ҳозирча сир. Буни китобни ўқисангиз биласиз.

Луғат муаллифлари муҳтарам Нурислом Тўхлиев ва Аҳмаджон Ўлмасовга бир эмас, икки карра мамнуният изҳор этиш ниятидамиз. Чунки иқтисодиёт илмида қилни қирқ ёришга қодир бу олимлар икки йилча олдин «Бозор иқтисодиёти» луғат-маълумотномасини чоп эттириб, бозор иқтисодиётига оид 400 дан зиёд атама ва тушунчалар изоҳини тақдим қилишганди. Бугун эса худди шу муаллифлар «Ишбилармонлар луғати»ни тайёрлаб, кенг китобхонлар оммасини мамнун қилиб турищибди.

Китобнинг яна бир ўзига хос жиҳати бор. Ўзбекистон Республикасида бозор иқтисодиёти муносабатларини ривожлантириш бўйича қабул қилинган энг муҳим қонунлар, Ўзбекистон Президенти ва ҳукуматининг фармон, қарорлари, республикамизда ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига кирган мамлакатларда фаолият кўрсатаётган биржалар рўйхати ҳамда манзилгоҳлари, телефонлари айнан ушбу китобда илова қилинган.

Жўра ХОЛҚОСИМОВ.

САВОБЛИ САРҲИСОБ

Янги йил қандай бўларкин? Қайси соҳаларда муваффақиятлар қозонамизу, қайсиларида оқсаймиз? Ҳисоб-китоблар, тахминлар кўп. Ҳозирдан бирон нарса дейиш мушкул. Лекин эртанги куннинг пойдевори бугун қўйилаётир, ёруғ умидлар уйғонаётир. Чунки энди ўзгаларнинг йўриғига қараб эмас, балки ўз мамлакатимиз, ҳукуматимизнинг кўрсатиб бераётган нурли манзилларига қараб кетаяпмиз.

Шу маънода тиббиётчилар олдида ҳам янги йилда жуда катта вазифалар турибди. Кунора ҳар хил ташвишлар чиқаяпти. Айниқса бир томондан қишнинг нохуш ҳавоси одамларни ҳар кўйга солаётган бўлса, бир ёқда дори-дармонлар танқислиги ҳам шифокорларни ҳар томонлама ҳушёрликка чорлаяпти.

Айниқса, Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг тиббиёт соҳасида олиб бораётган хайрли саъй-ҳаракатлари қувончлидир. Шу ҳафтанинг ўзида бошқарма ҳузуридаги даволаш ва болалар муассасаларига марказлашган йўл билан моллар ташиш идораси, 37-, 6-ҳамда 2-шаҳар касалхоналарида ҳисобот йиғилишлари ўтказилди.

Биз бўлиб ўтган йиғинларда айтилган ютуқлар, кўтарилган муаммолар, йўл қўйилган камчиликлар ҳақида атайлаб батафсил тўхталмадик. Шарт-мас. Чунки уларда тилга олинган муваффақиятлар ҳаммамизники. Шу элу-юртнинг сиҳат-саломатлиги йўлида қилинаётган савобли ишлардир.

Толиб ТЎРАҚУЛ.

Янгийўл тумани Тошкентнинг шундоққина биқинида жойлашган. Туман меҳнаткашлари ишнинг кўзини билишади. Шунинг учун бўлса керак, тумандаги «Янгийўл» агросаноат фирмаси кундан-кунга иқтисодий жиҳатдан ривожланиб, меҳнаткашларнинг ҳам моддий фаровонлиги ошиб бормоқда.

СУРАТДА: агрофирманинг А. Навоий участкаси илғор сут соғувчиси Хатира Тўрақулова.

Е. БОТИРОВ олган сурат.

ЎТИНГА ҲОЖАТ ҚОЛМАДИ

Алишер Навоий номли жамоа хўжалигида хонадонларни газлаштириш Ғиждувон туманида биринчилардан бўлиб ниҳоясига етказилди. Эндиликда 17 та қишлоқ аҳолисининг ўтин ва кўмир излашга ҳожати қолмади. Бунда уларга «Мадина» кичик корхонаси жамоаси яқин кўмакдош бўлди.

Шунингдек, Шофиркон туманида ҳам бу борада катта ишлар бажарилди. Режадаги 29 километр ўрнига 35 километр газ қувурлари тортилиб, 1054 хонадон «зангори олов» тафтидан баҳраманд бўлди.

Даврон БАҲРОНОВ,
«Ўзбекистон овози»нинг мухбири.

• *Хизмат сафари таассуротлари*

ЯХШИНИ КЎРИБ ФИКР ҚИЛ

Наманганлик тўқимачилардан бир гуруҳи Германияга сафар қилишди. Улар орасида бирлашма йигирув-тўқув фабрикаси директори Эргашали Деҳқонов ҳам бор эди. Мақсад — ҳамкорлик корхонаси барпо этишдан иборат. Илғор тажрибалар ўрганилди. Бу ҳақда Эргашали Деҳқонов қуйидагича ҳикоя қилади:

— Ҳозиргача жаҳон бозорига чиқолмаганимиз жуда таъсир қилиб юрарди. Ҳадемай, 30 йил ишлабман-а, дейдиган кун яқин қолди. Шунча пайтдан бери олий маълумотли диплом билан тўғри келган ишни қилиб, нима тайёрла дейишса, ўшани бажариб юраверибмиз.

Бу фикрларимни кейин Тўраш Жўраевич (бирлашма бош директори) билан бирикки ўртоқлашдим. Устоз тўғри тушундилар. Хурсанд бўлиб, ҳамкорлик корхоналари тузиш зарурлигини айтдилар. Анча-мунча режалар тузилди. Унинг самараси шу бўлдики... бугун Германия машинасозлари ва бир неча фирмалар билан ҳамкорликда ишларимиз юришиб кетди.

Германияда бир ҳафтада нимани ўргандингиз, дейсизми? Энг аввало, герман давлати ишчиларининг қатъиятлилиги, ўз иш жойида доим шай туриши, чиқараётган маҳсулотларининг сифати устида виждонан бош қотириши, қатъий меҳнат интизоми, техникага меҳр-муҳаббати, технология жараёнларини аниқ бажариши ва ҳеч қандай нуқсонсиз ишлашлари мени ҳайратга солди. «Шу цех, шу дастгоҳлар — меники! Мен — шу цехнинг хўжайиниман! Аъло навли маҳсулот чиқариш — бурчим!» — уларнинг нияти ҳам, мақсади ҳам ана шундай экан. Фирма хўжайинининг бир марта берган танбеҳи эрта-индин ўша ишчининг ишдан кетишига, ишсиз қолишига олиб келувчи сабаб бўлар экан. Кўряпсизми, ўртада қанчалар нафис алоқа...

Оддий бир мисол: Найбулах шаҳридаги «Зуссен» фирмаси фабрикаларига ўрнатилган машиналар толаларни чўзиш асбоблари ва йигирув фабрикаларига урчуқ ишлаб чиқарар экан. Фабрика тўла компьютерлаштирилган ва робот жиҳозлари билан тўла таъминланган. Қўл кучи жуда оз. Юқори технологик жараён, аниқлик билан ишлаётган қудратли техника, маҳорат билан ишлаётган ишчилар фақат аъло навли маҳсулот беришдан бошқа нарсани ўйлашмайди. Аъло нав-аниқ маром, аниқ мақсад, иш ва сўз бирлиги!

«Бискор» фирмасида эса ўрнатилган машиналар чиқиндиларни машинадан тортиб олиб, бир жойга йиғиб, турлари бўйича саралаб, той ҳолатига келтирадиган технологик жараённи кўрдим. Жаҳон бозорига мос келадиган маҳсулотлар қачонки аниқ ва равшан ишлайдиган техникага эга бўлсангиз, дид билан иш тутиб, ўша машиналарни мақсадга бўйсундирган ҳолда ишлай билсангиз... ҳамма йўл очиқ...

Қайси фирмада бўлмайин, ўша ерда тозалик, тартиб ва интизомнинг пухталиги мени лол қолдирди. Биз ўз ихтиёримизни кимгадир бериб, «буюрсангиз-бажарамиз» деб туришга одатланиб қолган эканмиз. Онгимизда «ҳукумат боқиб олади» деган номақбул тушунча ўрнашиб, лоқайд ва маъсулиятсиз кимсаларга айланиб қолган эканмиз. Боқиманда, деган тушунча — бу — ишласам ҳам, ишламасам ҳам ўртача ойликни бераверади, деб ўйлашдир. Ана шу нуқсон бизни боши берк кўчага киритиб қўйган эди. Ишлаб чиқараётган маҳсулотларимизни ўзимиздагилардан бошқалар олмай қўйганди. Бу ўзини билган одам учун шармандаликдан бошқа нарса эмас. Мана шу туйғулар, юрагимни эзиб юборарди. Шунинг учун ҳам Германиядаги машинасоз ва тўқимачилар ишини кўриб ҳавас қилдим, ўшанга ўхшаш корхона очишга орзуландим.

Бозор иқтисодиёти рақобатда тобланиб, пировард натижада сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга мажбур этади. Чунки омборларда тўпланиб ётадиган эмас, бозорда сотиладиган маҳсулот керак. Акс ҳолда инқирозга юз тутилади. Шу жиҳатдан олганда Германия тўқимачиларида сифатсиз ишланган маҳсулот туфайли ишчи ўз ўрнидан ажраб қолиши ҳеч гап эмас. Бу қанчалик қаттиқ жазо бўлмасин, менимча, керакли дастур.

Бизга Германияда техникани ўрганиш, созлаш, автоматлаштиришнинг йўлларини билиб келишдек вазифалар юклanганди. Чунки, уларнинг машиналари минутига биздаги каби 7200 — 9000 эмас, 15000 марта айланаркан. Демак, тез ишлайдиган машинага маҳоратли ишчи керак. Муҳандис-техниклар ҳам аниқ ишлашга ўрганиши лозим бўлади. Демак, масъулият — биринчи, вазифа — иккинчи, сифат — биринчи, унум — иккинчи, аниқлик — биринчи, ўз ишингиз, амалдорлик курсиси — иккинчи даражали эканлигини яхши тушунадиган ўртоқларгина ишда қолади.

Ўйлаб кўрсам, бизда 300 та жиҳознинг ўрни ўзгаради. Янги линияларда тажрибали, юқори савияли ишчи ва усталаргина ишлайди. Янги линияларда 3000 тонна ип йигирилади, сифати жаҳон бозори талаблари даражасида бўлгани учун ҳам 2000 тоннаси сотилади, 1000 тоннасини ўзимизда ишлатамиз. Қисқа фурсатларда сарфланган валюталаримиз ўрни қопланади.

Бу, фақат орзуми? Йўқ! Дарҳол амалий ишга киришдик. Немис дўстларимиз Наманганга келиб, лойиҳалаш ишларини ниҳоясига етказдилар. Аниқ ҳисоб-китоблар қилинди. Кадрлар тайёрлаш, юксак савияли ишчиларни танлаш каби қатор вазифалар олдида турибди.

Ўтган ойда Ўзбекистон Енгил саноат ассоциацияси раиси Ўктам Исмоилов Германия тўқимачи-машинасозлари билан шартнома имзолади. Демак, 1994 йилнинг баҳорида Наманган шойи газламалар ишлаб чиқариш бирлашмасига немис машинасозлари тайёрлаган аниқ ишловчи линия ва дастгоҳлар кетма-кет кела бошлайди. Қисқа вақтда фабрикаларимиз қайта яшаради, иплавсан аралашмасидан тўқилган сержило газламалар жаҳон бозорига йўл олади.

* * *

Бу ўринда Эргашали Деҳқоновнинг улуғвор мақсадлари, албатта, амалга ошишига ишончимиз бор. Негаки, у — ҳаракатчан мутахассис. Мана, унинг таржимаи ҳолидан биргина мисол. Ўрта мактабни битириб, ҳунар-техника билим юртига йўлланган ўттиз чоғли йигитчалар ўртасида ғўлабирдан келган, зийрак бир қишлоқлик бола ҳам бор эди. У Аҳмаджон Маҳмудов, Исроилжон Исмоилов ва бошқалар билан Марғилон ипак комбинатига, Фарғона тўқимачилик комбинатига юборилди. Улар йигирув машиналари монтажи, созлаш, ишга солишни ўрганиб Наманганга қайтишганди. 1967 йиллари шу ерда бошланган монтаж ва созлаш юмушларда уста ёрдамчиси Эргашали пишиди. Кўп йиллар машиналарни созлаб, кейин цех бошлиғи, ишлаб чиқариш раҳбари ўринбосари бўлди. Энди катта бирлашманинг йигирув-тўқув фабрикасига директорлик қилаяпти.

Бугун Эргашали йигирув-тўқув фабрикасининг эртанги истиқболи ҳақида ўйламоқда. Хом ашё муаммоси 1994 йилда ҳал этилмоқчи. Шундай бўлса-да, пахта ипи ва лавсан аралашмасидан хилма-хил, фақат аъло навли маҳсулотлар ишлаб чиқариш вазифасининг уддасидан чиқиб турибди. Ҳамкорлик корхонаси битгач, цехларимизга Германия линияси ўрнатилгач... ишлар юришиб кетади. Жаҳон бозорига мос маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган кунлар яқин.

Турғунпўлат
СУЛАЙМОНОВ.

• *Қўриқ воҳага қизиқиш*

ЭЛЧИНИНГ ЖИЗЗАХГА ТАШРИФИ

Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Генри Ли Кларк Жиззах вилояти меҳнаткашларининг меҳмони бўлди.

— Менинг вилоятингизга келишдан мақсадим, — деди меҳмон Абдулла Қодирий номидаги Жиззах давлат педагогика институти профессор-ўқитувчилари ва талабалари билан бўлган учрашувда, — Ўзбекистон билан, унинг халқи билан яқинроқ танишишдан иборат. Чунки ўз мустақиллигига эришган мамлакатингиз билан Америка Қўшма Штатларининг бевосита алоқаси, ўзаро муносабатлари эндигина бошланди. Биз ўз муносабатларимизни ўзаро дўстлик, ҳамкорлик ва ишонч асосига қурар эканмиз, бирбиримизни ҳар томонлама яхши билишимиз ва шу асосда очиқ сиёсат олиб боришни мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман. Бизнинг мамлакатимиз Ўзбекистонга кенг миқёсда иқтисодий, илмий-техникавий ёрдамлар кўрсатишни мўлжаллаган. Бу, юртингизда бошланган иқтисодий ислоҳотларни муваффақиятли ҳал этишда катта ёрдам беради, деб ишонаман.

Меҳмон вилоятнинг тарихи билан қизиқди ва ўлкашунослик музейида бўлди. Эсдаликлар дафтарига ўз таассуротларини ёзиб қолдирди.

Маржонбулоқ олтин саралаш корхонасининг чиқиндиларидан олтин ажратиб олишга ихтисослашган «Маржон» Америка — Ўзбекистон қўшма корхонасининг барпо этилишини кўздан кечириш ҳам меҳмоннинг қўриқ воҳага ташрифи асосий сабабларидан бири экан. У ҳамроҳлари билан ана шу қўшма корхона учун зарур бўлган айрим техник қисмлар тайёрланаётган Жиззах пластмасса заводида бўлиб, буюртмаларнинг бажарилиши ва сифати билан танишди. Меҳмон маҳсулотнинг сифатидан қониқиш ҳосил қилганини билдирди. Сўнгра бошқа цехларда ҳам бўлиб, маҳсулот чиқараётган корхона фаолияти билан қизиқди. Ишчилар билан суҳбатлашди.

Мулкчиликнинг янги шаклига ўтиш қандай самара бераётганлиги ҳам меҳмоннинг эътиборидан четда қолмади. «Сўғдиёна» фирмасининг «Атлас» ва «Рион» корхоналарига ташриф буюрди.

— Вилоятнинг аввало экологик жиҳатдан тозалиги ҳамда катта табиий-иқтисодий ресурсларга эга эканлиги менга маъқул бўлди, — деди АҚШ элчиси Генри Ли Кларк. — Бу ҳудудда янги қўшма корхоналар тузиш имкониятлари бор экан.

Бахтиёр РИЗАЕВ.

Бошланғич ташкилот ташаббуси

«Наманган вилоятгаз» бошқармасида ишчи-хизматчилар бошқарма касаба уюшмаси қўмитаси ёки раҳбариятига бирор масала юзасидан мурожаат қилишдан олдин партия ташкилотига келиб, маслаҳат сўраб йўл-йўриқ олишади.

Ҳар йили қиш пайтига келиб, газни беҳуда исроф қилиш ва ундан хўжасизларча фойдаланиш оқибатида турли қийинчиликлар пайдо бўларди. Бу йил ҳам мана шу ҳолат такрорланди. Қиш бошланиши биланоқ газ тармоқларидан бироз олисда жойлашган маҳалла ва хонадонларга нормадаги газнинг етиб бормаётгани ҳақида шикоятлар кела бошлади. Партия ташкилоти бу масалани ўрганиб, камчиликларни бартараф этиш тадбирларини ишлаб чиқди ва жойларда газ тақсимоти, ундан тежаб-тергаб фойдаланишни назорат қилувчи гуруҳлар ташкил этиш масаласини маъмурият олдига қўйди. Бу таклифни бошқарма раҳбарияти, касаба уюшмаси қўмитаси қўллаб-қувватлади. Ҳозир жойларда партия аъзоларидан иборат ана шундай назорат гуруҳлари фаолият кўрсатмоқда.

Яқинда партия ташкилоти ташаббуси билан Олмониядан келтирилган «Ромбах» — газ ўлчагич аппарати Наманган шаҳридаги ўнта хонадонга ўрнатилиб, газ сарфи ўлчаб кўрилди. Натижа шуни кўрсатдики, табиий газдан фойдаланаётган бу хонадонларнинг ҳаммаси белгиланган нормадан уч-тўрт баробар кўп газ олаётган экан.

Абдуҳошим МАДАТОВ.

• *Мутахассис муаммо қўяди*

ЁМҒИР ЧУВАЛЧАНГЛАРИ

ЁКИ «ШОҲОНА ЎҒИТ»НИНГ ФОЙДАЛИ ХУСУСИЯТЛАРИ ҲАҚИДА

Табиатдаги бутун мавжудотлар ривожланиши бир-бирига боғлиқ ҳолда кечади. Инсониятга ризқи-рўз берувчи унумдор тупроқ ҳам ҳайвонот ва наботот олами, иқлим ва сув, жойнинг рельефи ва тоғ жинслари орасидаги узвий муносабатларга боғлиқ. Бу муносабатлар орасида табиий мувозанат мавжуд. Лекин замон тақозоси билан табиатнинг бу мувозанати бузилди.

Қишлоқ хўжалигини ҳимоялаш шиори остида кимёгар олимларимиз томонидан минерал ўғит ва кўплаб бошқа заҳарли бирикмалар кашф этилди. Агрохимикларимиз уларни табиат қонунларига зид келишига қарамай, ишлатишни тавсия қилишди. Тўғри, тупроққа солинган минерал ўғит дастлаб ҳосилдорликни анча оширди. Пестицидлар деҳқон меҳнатини енгиллаштирди. Меҳнат унумдорлиги ҳам ошди. Ерга қанча кўп минерал ўғит солсанг, шунча кўп дон, сабзавот, ем-хашак, сут ва гўшт оласан деган хулосага келинди.

Йиллар ўтиши билан тупроққа солинадиган минерал ўғитларининг таъсири камая борди. Тупроқ касалланиб, кашандага айланди. Дорисиз ҳосил бермай қўйди. Ҳосилдорликни ошириш учун энди меъёр даражасидан чиқиш керак бўлди. Бунинг ҳам уддасидан чиқдик. Ҳамма салбий жараёнларга кўз юмдик.

Инсон соғлиги учун ҳавфли бўлган аммиакли селитра ва бошқа минерал ўғитлар ҳамда заҳарли пестицидларнинг тупроқдаги миқдори оша борди. Бунинг оқибатида тупроқдаги тирик жониворлар қирилиб кетди.

Жарроҳ-врачлар операция олдидан қўлларини 0,25 фоизли аммиак эритмаси билан дезинфекция қилишади. Ҳатто шундай кучсиз суюқлик ҳам қўлдаги микроорганизмларни бир зумда ўлдирар экан. Биз ундан анча заҳарли селитра ва бошқа кимёвий дориларни солиб, ҳосил етиштиришни давом эттиряпмиз.

Кимёвий заҳарли моддалар тупроқдаги микроорганизмларнинг ҳаётига зомин бўлди. Улар қирилиб кетди. Олимларимизнинг ҳисоб-китобларига қараганда, 1 гектар соғлом ернинг устки ҳайдаладиган қатламида 5—10 тоннага қадар микроорганизм бўлар экан. Тупроқнинг ҳар бир граммида эса 2—25 миллиард микроорганизмлар, бир гектар ерда эса 6—9 миллион чувалчанг бўлиши керак экан.

Тупроқдаги чувалчанглар ернинг структура тузилишини, таркибини яхшилайди, ғоваклигини оширади ва юмшатади. Булардан ташқари тупроқдаги чириндиларни қайта ишлайди, яъни сув ўсимликлари, замбуруғ, ҳар хил бактериялар ва бошқа оддий организмлар, нематод номли чувалчангсимонларни истеъмол қилади ва уларни ўз таркибига кўра сифатли гумус ўғитига айлантиради. Гумус таркибида капролитлар билан тушган ичак микрофлоралари (микроскопик ўсимликлар) сероб бўлади. Микрофлоралар ўз ҳаёт-фаолияти давомида кўп миқдорда ҳар хил ферментлар, антибиотиклар, аминокислоталар, витаминлар ва бошқа биологик фаол моддаларни ажратиб чиқаради. Буларнинг ҳаммаси ўсимлик дунёси учун қимматбаҳо озуқа манбаи ҳисобланади.

Энди ўйлаб кўринг! Шундай фойдали ёмғир чувалчанглари ва улар билан бирга бошқа микроорганизмларнинг қирилиб кетиши ҳақиқий фожиа эмасми? Она тупроққа нисбатан ваҳшиёна муносабатимиз оқибатида биз етиштираётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таркибида заҳарли моддалар ва нитратлар меъёридан ортиб кетаяпти-ку!

Тиббиётда таъкидланишича, юртимизда бугунги кунда ҳар учинчи чақалоқ жигар, буйрак, талоқ, ошқозон ва бошқа ички нуқсонлар билан туғилмоқда.

Табиатшунос олимлар ва агробиологларнинг таъкидлашича, бу мудҳиш аҳволдан чиқиш учун экин майдонларини соғломлаштириш керак. Бунинг учун ерларимизни биогумус билан бойитиб боришимиз лозим бўлади. Бу қимматбаҳо биогумусни Ғарб мамлакатларида «шоҳона ўғит» деб аташади.

«Шоҳона ўғит»ни юқорида айтиб ўтилган тупроқ жониворлари яратади. Уларнинг орасида ёмғир чувалчанглари асосий аҳамиятга эга. Бундан бир неча йиллар илгари АҚШдаги Калифорния штати олимлари касалга чидамли, хўра ва серпушт чувалчангларни кашф қилишди ва уларни кўпайтиришди. Шунинг учун бу чувалчангларни Калифорния қизил ёмғир чувалчанглари, деб аташади. Улар Оврупога сўнгра Украина орқали 1990 йили Ўзбекистонга ҳам етиб келди.

Бу чувалчангларнинг яна битта беқиёс хосиятларидан бири тупроқнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга хизмат қилишидир. Инсоннинг тупроқ мелиоратив ҳолатини тузатишга қаратилган барча уринишлари чувалчангларнинг бажарган ишига тенг кела олмайди. Чунки бир ёз фасли мобайнида 1 квадрат метр майдонда 100 дона чувалчанг 1 километр йўлни босиб ўтади. Шу ҳаёт жараёнида улар ерни юмшатади. Натижада ернинг ҳаво ва нам ўтказувчанлиги, шамол ва сув эрозиясига чидамлилиги ортади.

Юртимизда ерни соғломлаштириш ва сифатли маҳсулотлар етиштириш борасида маълум даражада чора-тадбирлар кўрилаяпти. Заҳарли химикатларни ишлатиш кескин камайди. Деҳқонларимиз далаларга кўплаб маҳаллий ўғитлар солишаяпти. Лекин, ҳурматли деҳқонлар, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, қилаётган ишларингиз кутилганича самарали эмас. Буни ўзингиз ҳам биласиз. Шунинг учун халқ орасида «еримизга гўнг берсак ҳам яхши ҳосил ололмаймиз, улар гиёҳванд кишиларга ўхшаб минерал ўғитларга ўрганиб қолган», деган фикр кенг тарқалган. Бу ҳақ гап. Чунки ерга солинган гўнгни чиритувчи бактериялар, қайта ишловчи чувалчанглар қирилиб кетган. Шунинг учун тупроққа солинган гўнгни ўсимликлар «ҳазм» қила олмайди. Айниқса, ҳали бир оз бўлсада чиримаган гўнгларни солиш ўсимликлар учун умуман зарарли. Чунки уларнинг таркибидаги мавжуд қатор кимёвий фаол моддалар ўсимликка фойда ўрнига зарар етказади.

Тупроқни соғломлаштиришнинг истиқболли йўли —бу Калифорния қизил ёмғир чувалчангларини кўпайтириш ва биогумус ишлаб чиқариш технологиясини барча жамоа ва давлат хўжаликларида ташкил этишдир.

Келинг, шу технологиянинг самарадорлиги билан яқинроқ танишайлик: қишлоқ хўжалигида 1 гектар ерга 30 тонна гўнг солиш керак. Бу 1 квадрат метр майдонга 3 килограмм гўнг тўғри келади, деган гап. Тавсия этилаётган технология асосида 30 тонна гўнгдан 18 тонна экологик тоза биогумус ўғит олиш мумкин. Ўтказилган тажрибаларга қараганда, 1 гектар ерга 3—3,5 тоннагача биогумус солиш кифоя экан. Шундай экан, 1 га ерга солиниши керак бўлган 30 тонна гўнгдан олинадиган биогумус билан 5—5,5 гектар ерни сифатли ўғитлаш мумкин. Бунинг устига самараси бир неча бор юқори бўлади. Шунингдек, бир марта солинган биогумус 2—3 йилга бемалол етади. Чунки у сувда секин эрийдиган модда ҳисобланади. Техника ва ёнилғи харажатлари ҳам 5—6 марта тежалади.

Биогумус таркибидаги бактериялар сони энг яхши табиий ўғит ҳисобланган ҳайвонлар гўнгига қараганда 100 баробар ортиқ, 1 грамм биогумусда 20 миллиардгача бактериялар мавжуд бўлса, бу кўрсаткич гўнгда фақатгина 150—350 миллион донани ташкил этади, холос.

Ўсимликлар учун зарур бўлган биогумус таркибидаги кимёвий бирикмаларнинг аксарият қисми осон ўзлаштириладиган шаклда бўлади. Биогумус тупроқ муҳитини яхши ҳолда тутиб туради. Шу сабабли ўсимлик касалликларнинг ривожланишига тўсқинлик қилинади ва унда касаллик қўзғатувчи микроблар ҳам бўлмайди.

Биогумус ўғити солинган тупроқда сабзавот уруғи ва мева кўчатлари бенуқсон униб чиқади ва ривожланади. Улар касалликка чалинмайди ва ҳосили муддатидан 2—3 ҳафта олдин етилади. Олинган маҳсулот таркибидаги нитратлар миқдори биринчи йилнинг ўзидаёқ 2—3 баробар камаяди. Шунинг учун бундай маҳсулотларни узоқ муддат сақлаш мумкин бўлади.

Булардан ташқари ернинг ҳосилдорлиги ҳам биринчи йилнинг ўзидаёқ кескин ошади. Баъзи маълумотларга қараганда, картошка маккажўхори, помидор, бодринг ва бошқа сабзавотлар ҳамда ҳар хил донли экинларнинг ҳосилдорлиги 20 дан 70 фоизгача ошади. Демак, Калифорния қизил чувалчанглари ёрдамида 1 тонна гўнгнинг самарадорлигини 15—20 баробар ошириш мумкин экан.

Кўриниб турибдики, агар биз гўнгни Калифорния қизил ёмғир чувалчанглари ёрдамида биогумусга айлантириб фойдалансак, юқорида таъкидланган экологик инқироз ҳолатидан яқин йиллар ичида муваффақиятли чиққан, ерларимизни соғломлаштирган ва келажак авлод олдида инсонийлик бурчимизни бажарган бўламиз.

Ўзбекистонда биринчи марта бу ишга қўл урган киши Андижон вилояти, Советобод шаҳри яқинида жойлашган «Дўстлик» жамоа хўжалигининг раиси, иқтисодчи Рустам Усмонов бўлди. Ҳозир унга ўхшаган чувалчанг боқиб, етиштирилган биогумус орқали еримизни, қолаверса халқимизни соғлом бўлишига ҳисса қўшишга бел боғланлар республикамизда кўплаб топилади.

Биз ҳам Тошкент туманининг Ғ. Абдуллаев номли жамоа хўжалигига қарашли чорвачилик фермаси қошида чувалчанг боқиб, биогумус ишлаб чиқармоқдамиз.

Жўра ҲУСАНБОЕВ,
геология-минералогия фанлари номзоди.

Янгиликлар Воқеалар Хабарлар

„Биз ким, мухи Турон..."

ҲУКУМАТНИНГ ЯНГИ ТАРКИБИ

ДУШАНБЕ. Тожикистон Республикаси Олий Кенгаши Президиуми мамлакат Вазирлар Кенгашининг янги таркиби ҳақида фармон ҳозирлади.

Ҳозирги 33 та вазирлик ва давлат қўмитаси қисман қисқартирилиб, 26 тага келтирилади. Миллий хавфсизлик давлат қўмитаси ўрнига Хавфсизлик вазирлиги ташкил этилади.

Мутахассисларнинг фикрича, ҳукуматнинг янги таркиби анча маблағни иқтисод қилиш ҳамда мавжуд муаммоларни ўз вақтида ҳал қилиш имконини беради. Фармон парламентнинг навбатдаги сессиясида тасдиқланиши зарур.

ЁҒ НАРХИ КЕСКИН ПАСТЛАДИ

БИШКЕК. Қирғизистон жанубидаги бозорларда энг камёб маҳсулот бўлган ўсимлик ёғининг нархи кескин пастлади. РАТА — ТАСС мухбирининг хабар беришича, ҳозирги пайтда пахта ёғининг бир литри 8—9 сомга сотилмоқда.

Кечагина у 12 сом эди. Маргарин ҳам арзонлашди. Маҳаллий мутахассисларнинг фикрича, Ўзбекистон билан Қирғизистон ўртасидаги божхоналарнинг ёпилганлиги ва маҳаллий бозорларда молларнинг кўпайганлиги бунга сабаб бўлди.

Ўзбекистондан Қирғизистонга ёғ, чой газмол, сабзавот-мева, кенг истеъмол моллари олиб келинмоқда. Қирғизистон эса гўшт, арақ, вино, сигарет сингари маҳсулотлар етказиб бермоқда.

ҚОЗОҒИСТОНГА ҚАРЗ БЕРИЛАДИ

АЛМАТИ. Халқаро валюта фонди раҳбарияти 1994 йилга мўлжалланган иқтисодий ва молиявий ислоҳотлар дастурини амалга ошириш учун Қозоғистонга 255 минг доллар маблағ ажратиш фикрини маъқуллади.

Мазкур халқаро молиявий ташкилот идорасида тарқатилган маълумотномада бу қарз, энг аввало, Қозоғистоннинг миллий валютаси қийматини мустаҳкамлаш ва республикада бозор иқтисодига ўтиш жараёнларини тезлаштиришга сарфланади. Ана шу ҳужжатда таъкидланишича, Қозоғистон Япония ҳукумати томонидан ҳам молиявий ёрдам олади.

ПУЛ ЖЎНАТМАСИГА ЙЎЛ ОЧИЛДИ

АШГАБАТ. Туркманистонда 1 февралдан бошлаб мамлакат ташқарисига пул жўнатмаларини юбориш бошланганлиги эълон қилинди. Ўтган йили миллий валюта — манат жорий этилганидан кейин почтанинг бу хизмати амалга оширилмай қўйилган эди.

Эндиликда туркман фуқароларининг МДҲ мамлакатларида истиқомат қилувчи қариндош-уруғлари моддий ёрдам олиш имконига эга бўлдилар. Бу биринчи навбатда пенсиялар, стипендиялар, алиментларга тааллуқли. Ўзининг мамлакатидан ташқарида бўлган Туркманистоннинг фуқаролари — талабалар ва аспирантлар ҳамда даволанишда бўлган оддий фуқаролар пул жўнатмаларини олиш имкониятига эга бўлдилар. Хусусий кишилардан олиб жўнатиладиган пул жўнатмалари ўша пул жўнатилаётган кунда Туркманистон Марказий банки ҳисоблаган қиймат бўйича белгиланади.

ЕР ИСЛОҲОТИ ТЎХТАТИЛДИ

БИШКЕК. Республикада ер ва аграр ислоҳоти тўхтатилди.

Мамлакат қишлоқ хўжалиги вазирининг айтган гапларига қараганда, колхоз ва совхозларни қайта ташкил этиш ишлари давлат мол-мулкларини табиий равишда эгаллаб ва бўлишиб олиш одатига айланиб кетди. Кўпчилик деҳқон хўжаликларига ерга эгалик қилиш ҳақидаги давлат ҳужжатлари ҳанузгача берилмаган.

РУМИНИЯ ВА ЧЕХИЯ БИЛАН ҲАМКОРЛИК ҚИЛАДИ

АЛМАТИ. Қозоғистон ва Руминия ўртасида 1994 йилга мўлжалланган товар обороти ва тўловлар муомаласи тўғрисидаги ҳужжат яқин кунларда кучга кириши кутилмоқда.

Шартномада инвестицияларни кафолатлаш ва рағбатлантириш кўзда тутилган. Иккала мамлакат ўртасида товар обороти ўтган йилга нисбатан АҚШ пулида ҳисоблаганда 10 миллиондан 50 миллион долларгача кўпайиши кўзда тутилмоқда.

Чехия Республикасининг саноат ва савдо вазирлиги Қозоғистон молия, қишлоқ хўжалиги ва саноат вазирликларига мурожаат этиб, шу йилнинг бошларида савдо-иқтисодий ҳамкорлик қилиш тўғрисида музокаралар олиб боришни таклиф этган.

ИШ ЎНГИДАН КЕЛМАДИ

АЛМАТИ. Алмати банклараро валюта биржасида уй жой ва хусусий купонларни ким ошди савдоси бошланди ва шу куннинг ўзидаёқ юлдуз кўрмай жон берди. Ким ошди савдоси барбод бўлди. Савдога қўйилган молларга бирорта ҳам талабгор чиқмади.

ВАКИЛНИНГ МАНДАТИ УЗАЙТИРИЛДИ

ДУШАНБЕ. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котибининг Тожикистондаги вакили муддати узайтирилди. Илгари Бутрос Ғолий муҳолифчилар билан кечиктириб бўлмайдиган музокаралар олиб боришга даъват этган эди.

ТУРКМАНБОШИ НОМИДА ЯНГИ ЖАМҒАРМА

АШГАБАТ. Туркманистоннинг халқаро миқёсдаги обрўсини янада мустаҳкамлаш, давлатнинг стратегик дастурини қўллаб-қувватлаш, туркман халқининг тарихи, маданияти ва тилини ривожлантириш, унинг шон-шуҳратини янада ошириш мақсадида Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзов фармон қабул қилди. Бу ҳужжатга биноан Сапармурод Туркманбоши Халқаро жамғармаси таъсис этилди.

(Марказий Осиё ахборот агентликлари ва рўзномаларидан олинди).

Янгиликлар Воқеалар Хабарлар

● *Теран томирлар*

ХАЛҚҚА ТАЪЗИМ ҚИЛИНГ

Халқимизда «Қорнимга йиғламайман—қадримга йиғлайман» деган пурмаъно ҳикмат бор. Дарҳақиқат, ўзбек ҳеч қачон қорнини ўйламаган, ўз нафсининг гадоси бўлмаган. Халқимизнинг оч-юпунлик, муҳтожлик, етишмовчилик, танқисликларга қадду-қоматини букмаган, аксинча номус, орият, хўрлик ўлдирган. Дарвоқе, халқимиз донишмандлигида «Кўрликка кўнган, хўрликка кўнмас», «Не ёмон ор-номус ёмон», «Одамни очлик эмас, ор ўлдирар», «Шавла кетса-кетсин, обрў кетмасин», «Ориятсиз одамдан кўч», «Сўзи ўлганнинг ўзи ўлар», «Ўз қадрини билмаган, эл қадрини не билсин» каби мақолар халқимиз шуури ва ҳаётига сингиб кетгани бежиз эмас албатта.

Ўзбек анъанавий достонларида кўплаб учрайдиган мана бундай мисраларга ҳам ана шу ҳақиқат сингдириб юборилган десак янглишмаймиз.

Отажон, жавоб бер, ёрга бораман,
Ёрга деймону номус, орга бораман.

Демак, халқимиз қандай саъй-ҳаракат бошламасин, нечоғлик ишга қўл урмасин, қаерда—қишлоқда, овулдами ва ё шаҳардами яшамасин, орият, номус билан меҳнат ва яшашга ҳаракат қилган. Қадрият, ор-номус намоён бўладиган энг табаррук, энг қалтис ва нозик соҳа маънавият, имон, мафкура устиворлигини сақлаш ёхуд йўқотиш. Ватанни севиш ёки унга хиёнат қилиш, ота-онанинг туз ҳаққини оқлаш ёхуд унинг акси ва бошқалар ҳисобланган.

Бизда маънавий устиворлик, иймон-эътиқод бутунлиги, тафаккур тиниқлиги, инсоний етуклик деганда ана шундай хислат-фазилатлар камолати тушунилади. Имон-эътиқодимиз бутунлигини таъминлаётган мустақиллигимиз, истиқлолимиз ва унинг бошида турган юртбошимизнинг барча саъй-ҳаракатлари, халқона фармон ва йўл-йўриқларини астойдил қўллаб-қувватлайверамиз. Зеро, юртбошимизнинг ҳар бир босган қадами, амалга ошираётган катта-ю кичик ишлари халқимиз ифодалайди, орзу-умидлар, интилишларига мос тушади. Юртимиз тақдири ва истиқлолига ҳамоҳангдир.

Дарҳақиқат азизларим, ишлаш вақти келди! Ахир бу кунларни қанчадан-қанча йиллар давомида орзу қилмадикми? Озмунча қурбонлар бермадикми? Шуларни ўйлаб иш тутсак, тириклар олдида ҳам, ўтганлар руҳлари олдида ҳам ёмон бўлмасдик.

Фикримча, бозор иқтисодиётини амалга оширишда, ёки ўтиш даври, нафақат иқтисодий қийинчиликлар даври, балки МАЪНАВИЯТИМИЗ, имон-эътиқодимиз, ор-номусимиз, виждонимиз, ўзлигимизни таниш, билишнинг ҳам улкан имтиҳонидир. Ундан муваффақиятли ўтган кишигина она халқи томонидан ардоқланишга ҳақли.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш керакки, маънавияти юксак, аждодларидан қолган азалий қадриятларни эъзозлаб олган, етти авлод-пуштини билган, туғилиб ўсган жойининг муқаддаслигини англаган, ор-номусли кишидан ўғри ҳам, бузуқ ҳам, Ватан хоини-ю, эл нафратига дучор бўлувчи киши чиқмайди. Чиқмайди ҳам.

Шу ўринда Ватанпарвар ва ватангадо, мард ва хоин, элсевар ва элга зор, ботир ва қўрқоқ, қадрли ва қадрсиз, меҳр-оқибат ва оқибатсизлик, қисқаси, инсонийлик борасидаги ўзбек халқ донишмандлиги намуналаридан баъзи бирларини эслаб ўтишни лозим деб биламиз:

Ватан гадоси кафан гадоси

* * *

Диндан чиқсанг ҳам элдан чиқма.

* * *

Ёридан айрилган етти йил йиғлар.
Элидан айрилган ўлгунча йиғлар.

* * *

Киши юртида шоҳ бўлгунча,
Ўз юртингда гадо бўл.

* * *

Она-юртинг — олтин бешигинг.

* * *

Халққа суянсанг — тўласан,
Халқдан чиқсанг сўласан.

Фикримизча, халқ нафратига йўлиқмаслик, Оллоҳнинг ердаги мўъжизаси, ҳаёт сарвари—инсон бўлиб қолиш учун биринчи навбатда маънавиятимиз, иймон-эътиқодимиз мустаҳкам бўлишини чуқур англамоқ, унга амал қилмоқ айни шу мураккаб ва ўткинчи даврда ниҳоятда лозим. Шу нуқтаи назардан олганда юртбошимизнинг истиқлол мафкурасини яратиш, унинг назарий ҳамда амалий йўналишини

ишлаб чиқиш борасидаги ҳаракатлари ҳар қандай таҳсинга лойиқ. Дарҳақиқат, истиқлол мафкураси манбаларини билмай туриб унинг асосий йўналишлари-ю мақсад вазифаларини англаш мушкул.

Биз бу соҳанинг назариётчилари ва амалиётчилари, мутасаддиларини заррача камситмаган ҳолда миллий истиқлол мафкурасининг халқона манбаларига қуйидагиларни ҳам киритишни истар эдик. Биринчидан, қамрови кенг ва бой, бетакрор ўзбек оғзаки ижодидаги ранг-баранг жанрлар, дарвоқе, ўзбек анъанавий достонлари, эртаклари, асотирлари, қўшиқлари, афсона-ривоятлари, мақол ва топишмоқлари, ҳикматли сўзлари, бошқа катта-ю кичик асарларда миллий истиқлол мафкурасига манба бўларли ўринлар бениҳоя кўп. Иккинчидан, асрлар синовларидан ўтган, ҳаётий-анъанавий халқ педагогикаси ҳам миллий истиқлол мафкурасига муҳим материаллар бўлиб хизмат қилиши мумкин. Учинчидан, ранг-баранг қадршунослик ва элшунослик материаллари ҳам истиқлол мафкурасининг асосий манбалари бўла олади. Тўртинчидан, Шарқ жумладан, ўзбек алломалари, мумтоз ва ҳозирги замон адабиётимизнинг гўзал намуналари — истиқлолимиз мафкурасининг муҳим ва зарурий асосларидандир. Бешинчидан, тарихий, диний асарлар, хусусан, «Қуръони карим», Ҳадиси шарифлар ҳам маънавиятимиз бойликларидир. Шундай қилиб, истиқлол мафкурасининг асосини ватанпарварлик, инсонпарварлик, миллий ғурур, ифтихор каби умумбашарий ғоя-мақсадлар, туйғулар ёки бошқача сўз билан айтганда инсон МАДАНИЯТИ, МАЪНАВИЯТИ ВА МАЪРИФАТИНИ белгиловчи қайдлар, хислат-фазилатлар миллий истиқлолимиз йўналишини, асосини ташкил этиши шакшубҳасиздир.

Узоқ йиллик изланишларим, она халқимдан ўрганганларим, кўрган-кечирганларимдан келиб чиқиб, ватандошларимга бир нарсани таъкидламоқчиман:

Кимда-ким халқ панд-насиҳатларига, алломалар ўгитларига қулоқ солса, уларни амалий фаолиятларида уддабуронлик билан қўллай билса ҳаётда, оилада, ишда яхши натижаларга эришишлари, маънавият ва маърифат бобида устивор бўлишлари шубҳасиз. Чунки, халқ донишмандлиги — сабоқ дарсларидир. Ҳа, халқ ижоди қайнар булоқдир.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

✦ СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

РАҲМАТ, ҲАМШИРА

● Ногаҳонда дард исканжасида қолган, кўзига олам қоронғу кўринган беморга ширин сўзи, дори-дармонлари билан биринчи бўлиб етиб келадиган олижаноб касб соҳибалари ҳамшираларадир.

Шу боисдан ҳам улар ўртасида ўтказилган кўрик-танлов тўпланганларда катта қизиқиш уйғотди. Унда Самарқанд, Каттақўрғон, Оқтош ва Ургут шаҳри тиббий муассасаларида ишлаётган ҳамширалар иштирок этдилар. Айниқса қўли эмас, сўзи малҳам қизларнинг иккинчи истеъдодлари — қўшиқ ва рақслари, жўшиб шеър ўқишлари, зукколиклари нафақат ҳайъат аъзолари, балки томошабинларда ҳам яхши таассурот қолдирди.

— Кўрик-танловдан мақсад тиббиётнинг ана шу соҳаси хизматидаги ходимлар савиясини, касб маҳоратини аниқлаш, уларни рағбатлантириш, бир йўла даволаш муассасаларида тўпланган муаммоларни бартараф этиш чораларини белгилашдан иборат, — дейди вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Бахтиёр Саидов.

Пировардида болалар жарроҳлиги ўқув-даволаш бирлашмасидан Муҳаббат Бекмуродова, Оқтош шаҳридан Рўзигул Санақулова, Каттақўрғон шаҳридан Сурайё Бозоровалар танлов ғолиби деб топилдилар. Уларга тадбир ҳомийлари — вилоят юк ташиш транспорти корхонаси ҳамда 128-автобаза, чинни заводи томонидан мукофотлар берилди.

Фармон ТОШЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

«МУЛОҚОТ»НИНГ ЯНГИ СОНИ

«Мулоқот» журналининг 1994 йилдаги 1-2 қўшма сони босмадан чиқди. Журналнинг дастлабки саҳифалари профессор Комил Юсуповнинг «Муаззам мустақиллик дастури» сарлавҳали мақоласи билан очилади. Мақолада Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура» номли китоби ҳақида жўяли фикр ва мулоҳазалар баён қилинади.

Журналда миллий истиқлол мафкураси ва у қандай бўлиши керак масаласига доимо кенг ўрин бериб келиняпти. Ушбу сонда муштарийлар профессор Қўчқор Хоназаровнинг «Мафкура — истиқлолнинг назарий асоси» сарлавҳали мақоласи билан танишадилар. Муаллифнинг мақолада баён этган миллий мафкурамиз қандай бўлиши кераклиги ҳақидаги фикрлари кўпчиликни қизиқтириши табиий.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони эълон қилинди. Бу фармон олий мамлакатимизнинг иқтисодий тараққиёти учун қўйилган энг катта тамал тоши бўлди. Журналист Р. Рауповнинг Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, таниқли иқтисодчи олим Омон Ҳикматов билан суҳбати ҳам шу фармонга ҳамоҳангдир.

Академик Воҳид Абдуллаев фан тараққиётига катта ҳисса қўшган эди. Улкан олим бадиий ижод билан ҳам шуғулланарди. Бир қанча асарлари билан мухлислар танишган бўлса айримлари чоп этилмаган эди. Домланинг укаси Неъмат Абдулла ўғли Воҳид Абдулла қаламига мансуб «Улуғбекнинг ўн бир ёши» шеърий қиссаси илк бор журналнинг ушбу сонида эълон қилинган. Асарда Улуғбекнинг ёшлик йиллари шеърий сатрларда баён қилинган.

«Мулоқот» ўз анъаналарини давом эттириб ушбу сонда ҳам навоийхонликни давом эттиради. Журналнинг кўп сонли муштарийлари бу сонда Ҳожи Сайфиддин Жалилнинг «Ҳирот: Алишер Навоий қошида» сарлавҳали мақоласи билан танишадилар. Мақола муаллифнинг Афғонистонга қилган сафари таассуротлари асосида ёзилган бўлиб, унда Ҳирот шаҳрининг тарихи ва ҳозирги кундаги ҳолати ҳамда Алишер Навоий мақбараси ҳақида сўз боради.

Адабиётшунос олим Назар Ражабовнинг ҳам ушбу сондан ўрин олган «Низомий ва Навоий» тадқиқий мақоласида Шарқ оламида «Хамса» ёзишни бошлаб берган Низомий Ганжавийнинг Алишер Навоий ижодига таъсири таҳлил қилинади.

Узоқ йиллар Россиянинг мустамлакаси бўлган Туркистонда ислом динига нисбатан қўлланилган улуғ давлатчилик, мустамлакачилик сиёсати аниқ мақсадлар билан амалга оширилган эди. Булар қандай мақсадлар эди? Журналда Мансур Олтин ўғлининг «Ислом дини мустамлакачилари» сарлавҳали мақоласини ўқисангиз буларнинг ҳаммасини яхши билиб оласиз.

Туркий халқларнинг энг йирик маънавий мероси ҳисобланган Юсуф Хос Ҳожибнинг «Қутадғу билиг» асари ўзининг бой фалсафаси билан доимо кишиларда катта қизиқиш уйғотиб келган. Олим Боқижон Тўхлиев «Юсуф Хос Ҳожиб фалсафаси» мақоласида ушбу асарнинг авлодлар тарбиясидаги маънавий моҳиятини очиб беради.

«Туркистоннинг буюк мутасаввуфлари» рукнида берилган Омонилло Бўриевнинг «Хожа Муҳаммад Порсо» мақоласи Баҳоуддин Нақшбанднинг иккинчи халифаси Муҳаммад ибн Муҳаммад ал-Ҳофиз ал Бухорийга бағишланган.

Шунингдек, журналнинг «Мулоқот» дафинаси» рукни остида ҳам ажойиб ва қизиқарли мақолалар берилган.

✦ ТАДБИРКОРГА ОМАД ЁР

ОДИЛЖОННИНГ ИККИНЧИ ҚАДАМИ

Ишбилармонлар — эл дастурхонини тўкин қилиш йўлида жон куйдираётганларнинг даври келди. Улар қишлоқларда ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг бошида туришибди. Олтиариқ туманида ҳам уларнинг сафи тобора ўсиб бормоқда.

Зилха қишлоғидаги Одилжон Ҳикматов бошлиқ оилавий чорвачилик фермер хўжалиги фаолиятини кўрган одам хусусий хўжалик имкониятлари кенглигига, келажаги борлигига ишонади. Дарҳақиқат, ёш фермер Одилжон ўз хўжалигини қисқа вақт ичида гуркиратиб юборди.

Бугун унинг давлатдан қарзи йўқ, аксинча фойда келтиряпти. Озуқа экинлари экишга ерлари, фойдаланиш учун техникалари бор. Унча-мунча илғор жамоа хўжаликлари чорвачилик фермаларидан қолишмайдиган бино қуриб олинди. Энг муҳими, хусусий хўжалик кенгайиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўсиб бормоқда. Ўтган йилда 52,7 тонна сут етиштирилиб, 41 тоннаси давлатга сотилди. Шунингдек, 2,5 тонна гўшт етиштирилди. Бугунги кунда фермер хўжалигида 55 бош қорамол бўлиб, бунинг 25 боши сигир, 20 бош қўйдан иборат.

Одилжоннинг ишини қўшни вилоятлардан келиб ўрганиб кетишди. Яқиндагина эса иқтисодиётни юксалтириш борасида давлат миқёсида ўтказилган мулоқот-кўрик қатнашчилари ташриф буюришиб, фермернинг ишларини яхши баҳолашди. Шу катта учрашувда Одилжон «ўзимиз етиштираётган чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаб, арзонроқ баҳода аҳолига сотмоқчимиз», деган эди. Шунчаки ваъда бермаган экан, бугун ҳаракати қаттиқ. Маҳсулотни қайта ишлайдиган ва сотиладиган цех-дўкон қурмоқда. Ҳадемай, аҳоли бу ерда қайта ишланган сут маҳсулотларини олишлари мумкин. Албатта, бу туман ҳаётида ҳам янгилик бўлади.

Одилжоннинг фермер хўжалиги иккинчи босқичга—маҳсулотни қайта ишлаш сари қадам қўймоқда. Шубҳасиз, иккинчи қадам ҳам кўзланган жойига тушса керак...

Мухлис ЖЎРАБОЕВ.

Мамлакатимизнинг равнақи учун етук кадрлар етказиб беришда Қарши Давлат университетининг ҳам алоҳида ўрни бор. Айни вақтда бу ерда 9 мингга яқин талаба таълим олмоқда. Илм даргоҳида ўқитиш билан бирга илмий изланишлар олиб бориляпти. Яқинда университетда махсус компьютер маркази ташкил этилди. Бундан буён барча факультетларда компьютер билан ишлаш йўлга қўйилади.

Университетда «Заррин нур» илмий-ишлаб чиқариш маркази иш бошлаганлигини таъкидлаб ўтиш лозим. Марказга қарашли иссиқхоналарда ўнлаб аспирант ва толиблар қуёш нуридан фойдаланиш устида илмий иш олиб боришяпти.

СУРАТДА: дорилфунун ёш ўқитувчиси Нодира Бегматова студентларга компьютер сирларини ўргатяпти.

Ш. ШАРОПОВ (ЎзА) олган сурат.

Соат 24.00

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Умрнинг бир куни ўтди. Соат миллари 24 га яқинлашяпти. Ана шу чоқ ким учун ором, кимгадир ташвиш. Аммо ички ишлар ходими учун энг оғир дам. Негаки, шу пайтда қилинган кунлик иш ҳисоб-китоби бошланади. Хизмат давомидаги ахборотлар командирга етказилади. Қаерда, қандай, ким жиноят қилган?

Ҳадемай тонг отади. Хонадонлар сокин, йўллар, беланчаклар сокин. Фақат узун бир арқон, ҳаёт арқони тебраниб қўяди. Унда уйқу йўқ, унда ҳаловат йўқ. Сукунатни қаттиқ-қаттиқ овоз бузади. Ҳуқуқ посбони бошлиғига рапорт бераяпти.

САМАРҚАНД. Темир йўлнинг «Улуғбек — Мароқанд» бекатлари оралиғида поезд ғилдираклари белидан бўлиб ташлаган ва бўйни сим билан боғланган шахснинг жасади топилди.

Аниқланишича у Пастдарғом туманида яшовчи 10-синф ўқувчиси, С. М. экан.

Қотилликни шу туманда яшовчи Н. Ҳ. содир этганлиги аниқланди ва ушланди.

* * *

АНДИЖОН. 27 январь куни гумонсираб ушланган З. И. нинг уйидан бир дона «РГД» жанговар граната портлатгичи билан топилди. Унинг уйида 9 дона «АКМ» автоматининг ўқи ҳам бор экан. Т. Келдиев кўчасида яшовчи З. Й.-нинг хонадонидан чиқилгач, Ҳаққулобод кўчасида яшовчи З. П.нинг уйидан ҳам бир дона «РГД» гранатаси ва 5 дона «АКМ» ўқи топилди.

Иш юзасидан тергов олиб борилмоқда.

* * *

ФАРҒОНА. Қўқон темир йўл бекатида гумонсираб ушланган 185-«Жалолобод — Бишкек» поезди йўловчиси Қозон шаҳрилик Г. Ф.нинг сумкасидан 1,5 кило гиёҳванд модда — наша топилди.

Тергов бошлаб юборилди.

* * *

ЖИЗЗАХ. Уч номаълум шахс Марказ—2-а уйдаги уйлардан бирида яшовчи, таъмирлаш корхонаси муҳандиси А. Т.нинг уйига бостириб киришиб 2 миллион 245 минг сўмлик буюмларни олиб кетишган. Тезкор қидирув тадбири натижасида Самарқанд вилоятининг Иштихон туманида яшовчи М. М. ҳамда А. С. ва Жиззах шаҳридаги 3/1 кичик туманда яшовчи В. Т.лар ушландилар.

Иш терговга оширилди.

* * *

НАМАНГАН. Косонсой туманининг ички ишлар бўлимига мурожаат қилган киши, номаълум шахслар унинг шахсий машинаси ҳужжатларини ўғирлаб кетишиб, уни қайтариш эвазига 700 минг сўм пул талаб қилишаётганини айтди.

Ички ишлар ходимлари томонидан кўрилган тезкор чора-тадбирлар натижасида ўғирланган машина ҳужжатларини эгасига «сотаётган» шоввозлар қўлга туширилди. Маълум бўлишича, бу ўғрилар ўз ҳамқишлоғи машинасининг ҳужжатларини ўмариб, уни ўзига қайта сотмоқчи бўлишган экан. Ҳозир улар терговда.

* * *

ТОШКЕНТ. А. Икромов туманида икки номаълум шахс Гулистон мавзесидаги қурилиш моллари дўкони олдидан 2-такси саройига қарашли К. Ш. бошқараётган «ГАЗ-24» автомашинасини тўхтатишди. Йўловчилар Дўмбирободга элтишни айтдилар. Бироқ Сегизбоев кўчасидаги «Ватан» кинотеатри олдига етгач мижозларнинг нияти бузилди. Улар ҳайдовчига тўппонча ўқталиб, пул талаб қилдилар.

Ҳайдовчи қаршилик кўрсатди ва автомашинадан қочиб чиқди. Тезкор тадбир туфайли мазкур босқинчилиги учун пойтахтнинг Ўзгариш кўчасида турувчи Б. Э. ва Чилонзор туман 30 даҳада истиқомат қиладиган Т. Т. лар ушландилар. Уларнинг қўлда ясалган тўппончаси тортиб олинди.

* * *

БУХОРО. Олот тумани ички ишлар ходимлари томонидан фош этилган ножўя ҳаракатнинг иштирокчилари ҳам бир қишлоқ одамлари.

83 ёшли кампирнинг уйига бостириб кирган икки номаълум шахс унинг «тиш орасида» сақлаб ўтирган 20 минг сўм пулини ҳам тортиб олиб кетади. Юзига ниқоб кийиб олган босқинчилар момони пичоқ билан қўрқитганлар. Ички ишлар ходимлари ишга жиддий киришдилар. Сўраб-суриштирув ва жиноятчиларни қидирув жараёнида шу нарса маълум бўлдики, буни одатда бўладигандек, барзанги йигитлар эмас, балки нимжон ва нозанин қизлар содир этишган экан.

янгиликлар воқеалар хабарлар

ХАЛҚАРО КЎЗГУ

ХИТОЙ РАҲБАРИНИНГ ФИКРИ

● Хитой билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги ҳамкорлик ва дўстлик муносабатлари ўзаро ишонч асосида босқичма-босқич ривожланиши керак, деди Хитой раҳбари Цзян Цзэминь АҚШ молия вазири Лойд Бентсен билан учрашувда.

Ўтган йилнинг ноябрь ойида Сиэтл шаҳрида Президент Билл Клинтон билан бўлган учрашув Хитой — Америка муносабатлари ривожида янги босқич бўлади, деб таъкидлади у. Бугунги кунда савдо-иқтисодий, илмий-техникавий соҳалардаги ҳамкорликда ижобий ўзгаришлар сезилмоқда.

ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТИ БИЛАН

● Болгария ва Гватемала давлатлари ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилди.

Гватемала ташқи ишлар вазирлигининг хабар беришича, имзоланган ҳужжатларда икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар тинчлик ва ҳамкорликка асосланиши алоҳида таъкидланган.

ЎҚУВ МАШҚЛАРИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

● Форс кўрфазида ўтказилган икки кунлик Италия — Қувайт ҳарбий-денгиз машқлари ниҳоясига етди.

Унда Италия томонидан иккита жанговар кема, Қувайт томонидан эса ракета отишга мўлжалланган кема ва 250 нафар денгизчиси бўлган 4 та соқчи кема иштирок этди. Италия мудофаа вазирлиги матбуот хизматининг хабарига кўра, бу тадбир биргаликда ўтказилган иккинчи ўқув машқидир. Биринчиси ўтган йилнинг февраль ойида ўтказилган.

ЛОЙИҲА ТАЙЁР БЎЛСА...

● ҚОЗОН. Татаристон вице-президенти Василий Лихачев бошчилигидаги бир гуруҳ экспертлар Москвага жўнаб кетди.

Делегация таркибида Президент девони ходимлари, республика Олий Кенгаши аъзолари бор. Татаристон вакиллари Россия федерацияси экспертлари билан биргаликда икки мамлакат ўртасидаги шартнома лойиҳасини ниҳоясига етказишда иштирок этади. Бу шартнома Россия ва Татаристон Президентлари томонидан имзоланиши керак.

ПАРЛАМЕНТ ЯНГИ РАИСИ

● МИНСК. Беларус парламентининг навбатдаги иш куни мамлакат Олий Кенгашининг янги раиси — Мечеслав Грибнинг нутқидан бошланди. У ўз нутқида ҳозирги иқтисодий ва сиёсий танглиқдан биргаликдаги саъй-ҳаракатлар туфайлигина қутулиш мумкинлигини айтди.

Парламентнинг янги раҳбари ҳар хил фикрлар бўлиши мумкинлигини, аммо гапбозлик, мақсадсиз танқидга қарши эканлигини таъкидлади. Рақобатчи кучларни эса у зиддиятни унутиб, ҳамкорлик қилишга даъват этди.

ТЕМИР ЙЎЛДАГИ ВАЗИЯТ

● ХАРЬКОВ. Темирйўл билетларининг нархи бирданига уч баравар оширилгани ҳам Украина темирйўлчилари олдида турган муаммоларни ҳал қила олмаса керак.

Чунки, мавжуд вагонларни таъмирлаш у ёқда турсин, электр энергияси учун харажатларни тўлашга ҳам уларнинг қурбилари етмаяпти. Мамлакат жанубий темирйўлида рўй берган вазият бунга мисол бўла олади. Бу ташкилот зиммасидаги 200 миллиард карбованец қарзнинг 30 миллиардга яқини Харьков энергетикларига тўланиши керак.

Украина жанубий темирйўлидаги вазият тезда ҳал қилиниши зарур. Чунки бир кеча-кундузда Харьков вокзалидан 430 поезд ўтади.

КИМ ПРЕЗИДЕНТ БЎЛАРКИН?

● ХЕЛЬСИНКИ. Финляндияда Президентлик сайловининг дастлабки тури ниҳоясига етди.

Давлат раҳбари лавозимига даъвогарлик қилаётган 11 номзод орасида мамлакат мудофаа вазири Элизабет Рэн хоним ҳам бор. Дастлабки тур натижаларига кўра социал-демократлар партиясининг раҳбари Мартти Ахтисаари ва Элизабет Рэн хоним муваффақият қозондилар. Сайловнинг якунловчи босқичи 6 февраль куни ўтказилади.

ГИЁҲВАНД ЙЎЛИ ТЎСИЛДИ

● ПЕКИН. Гонконг полицияси жаҳон бозорида умумий қиймати 600 минг доллар турадиган 55 килограмм гиёҳванд моддани мусодара қилди.

Маҳаллий матбуот воситалари хабарига кўра, мазкур ишда гумон қилинаётган киши гиёҳванд моддани Хитой орқали Непал шаҳрига олиб ўтмоқчи бўлган. Улар тергов қилинмоқда.

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНДИ

● БРЮССЕЛЬ. Алюминий қазиб оладиган етакчи давлатлар маҳсулот ишлаб чиқариш миқдорини йилига 1,5—2 миллион тоннагача камайтириш ҳақида шартнома имзоладилар.

Бундан мақсад жаҳон бозорида алюминийга бўлган таклиф ва талаб меъёрини маълум мувозанатга келтиришдир.

Брюсселда ўтказилган музокараларда Австралия, Канада, Норвегия, Америка Қўшма Штатлари, Россия ва Европа Иттифоқи ташкилоти вакиллари иштирок этдилар.

(Жаҳон ахборот агентликлари ва рўзномаларидан олинди).

янгиликлар воқеалар хабарлар

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 7. II

● УзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Армонли дунё».
18.45 «Кўриқхона бўйлаб». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Сато». Телефильм.
19.40 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Султонпошша Ўдаева куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Эл манфаати йўлида».
21.20 «Искандар». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли.
23.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Билиб қўйган яхши».
19.35 Бевосита мулоқот. Давлат солиқ қўмитаси ходимлари билан учрашув.
20.35 «Махфий агент». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 «Якшанба». Ахборот публицистик кўрсатуви.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тинглаяг, томоша қилинг...».
9.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 34-серия.
10.10 «Россия истеъдодлари».
10.35 «Мавзу».
11.20 «Иқболи кулганда».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Гол».

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.20 Мультфильм.
16.30 «Янги номлар».
17.10 «Иқболи кулганда».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.30 «Гол».
19.05 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.15 «Протокол сатрларида».
19.25 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 34-серия.
19.55 «Биз». В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 М. Булгаков. «Кабала святош». А. Чехов номли Москва Бадиий академик театри фильм-спектаклининг премьераси.
00.05 «Спорт уик-энди».
00.20 «Мен сизга қўшиқ куйлаб бераман». Александр Галич.
00.50 Катталар учун мультфильм.
01.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Репортёр».
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 Ҳужжатли экран. «Лев Толстой ҳақида сўз». 3-фильм.
9.50 «Ўз манзили».
10.20 «Янги чизиқ».
10.50 Мульти-пульти.
11.00 Хонаки экран. «Катта шаҳар чироқлари». Бадиий фильм.
12.30 «Бўйсунмас шоир хотираси». В. Висоцкий.
13.00 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
13.35 Телегазета.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Кундузги сеанс. «Бор экванда, йўқ экан». Бадиий фильм.
15.30 Февралдаги кинолар.
15.45 «Россияда бизнес».
16.15 Болалар учун янгиликлар.
16.30 «Бола тилидан».
17.00 «Қутқариш хизмати 911».

*

18.00 — 20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Мульти-пульти.
20.25 «Ҳеч ким унутилмайди».
20.30 Душанба куни детектив. «Қирол треф». Бадиий фильм. «Эркюль Пуаро» сериалидан.
21.30 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 «Ҳақиқат онлари».

Сешанба, 8. II

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Қандай бўлмасин». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистоннинг иқтисодий ва ижтимоий географияси.
11.00 «Асрлар оҳанги». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Камалак жилоси».
18.40 «Иқтисод сабоқлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Гуллар юртининг дурдоналари». Телефильм.
19.30 «Навоий гулшани».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Бархаёт наволар». Маъмуржон Узоқов.
22.10 «Плюшчихадаги «Уч терак» қаҳвахонаси». Бадиий фильм.
23.25 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Халқ саломатлиги йўлида».
«ОМАД» таништиради:
20.05 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Қувноқ нотачалар».
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.35 Николай Васильев куйлайди.
11.10 «Рок-сабоқ».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

* * *

14.00 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 1 ва 2-сериялар.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.10 «Иш».
16.20 «Менинг оилам ва бошқа жонворлар». Кўп серияли телефильм. 10-серия.
16.50 «Сеҳрли олам ёки Синема».
17.10 «Рок-сабоқ».
17.50 «Мулкдор алифбоси».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Парда ортида». Халқаро кўрсатув.
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 Режиссёр Л. Пчелкин фильмлари ретроспектив намойиши. «Ўғрилик». Бадиий фильм. 1 ва 2-серялар. Танаффус пайтида (22.45) — «Бомонд».
00.15 «Матбуот-экспресс».
00.25 Дунё шаҳарларининг тунги ҳаёти. «Варадеро».
01.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.05 Ишбилармон кишилар даври.
8.35 «Хайрли тонг, Европа!».
9.05 Усталар. «Қайтиш».

* * *

12.05 Хонаки экран. «Уйим тўри — қалбим кўри». Бадиий фильм.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Санъаткор фильмлар жавонидан. Режиссёр Ю. Райзман. «Коммунист». Бадиий фильм.
15.50 «Параллеллар».
16.05 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «Рост» студияси. «Кимнинг томони!».
17.20 «Шунчаки дўстлар фестивали».

*

18.00 — 20.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 277-серия.
20.55 «Энг соддаси».

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 «Мўмин-қобил йўлбошчилар».
23.15 «Жаноблар — ўртоқлар».
23.35 Криминал хабарлар экрани.
23.45 «Жонли афиша».

Чоршанба, 9. II

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 Республика газеталарининг шарҳи.
9.25 «Эй, ковбойлар». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 «Чотқол тизмаларида». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Ёруғликнинг квант назарияси.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Муниса рақслари».
18.30 Солиқ инспекцияси фаолиятидан.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 Мусиқий дақиқалар.
19.35 Премьера олдидан. «Қариб қуйилмаган...» фильми ҳақида.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Тадбиркор минбари.
21.35 «Назм ва наво». Навоий лирикаси.
22.35 «Ўзбекистон» ахбороти.
22.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «02» тўлқинида».
19.35 «Спринт».
19.55 «Шаҳар юмушлари».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ҳакка». Болалар ахборот кўрсатуви.
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.20 «Джэм».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

* * *

14.30 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 3-серия.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.20 Мультфильм.
16.50 «Джэм».
17.20 «700-клуб».
17.50 «СБ» жумбоғи».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.45 «Тун. Кўча. Фонарь...». В. Молчановнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 1994 йил қўшиқлари.
22.25 Актёрлар ва тақдирлар. «Малиновкада тўй». Бадиий фильм.
00.15 «Матбуот-экспресс».
00.25 «Оқ ва қора». Мусиқа санъати тарихидан. Кўрсатувни М. Таривердиев олиб боради.
01.00 Янгиликлар.
01.35 «MTV».

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 9 февраль куни «Дубль IV» кўрсатувлари соат 14.00 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.00 «Дунё аёллари». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси. 8-серия.
14.30 Актёр кинотеатри. В. Ланової. «Анна Каренина». Бадиий фильм. 1-серия.
15.45 «Янги чизиқ».
16.30 Болалар учун янгиликлар.
16.45 «Рост» студияси.
17.15 «Катта хоккей».
17.45 Концерт.

*

18.00 — 20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Мульти-пульти.
20.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 278-серия.
21.15 «Ностальжи» — барча авлодлар мусиқаси».
21.45 Криминал хабарлар экрани.
21.55 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 «60 дақиқа». Си-Би-Эс ва Россия телевидениеларининг кўрсатуви.

Пайшанба, 10. II

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Яшил қарағайлар сири». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбек адабиёти.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Таълим ва ислоҳот».
18.40 «Рамазон муборак!».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Дадил одимлар». Телевизион киножурнал.
19.30 «Хотира». Ўзбекистон халқ рассоми М. Мусаев.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Бевосита мулоқот.
21.50 Рақслар гулдастаси.
22.20 «Учрашув». Ўзбекистон халқ шоираси Ҳалима Худойбердиева.
23.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Тошкент оқшомлари».
20.45 «Пульс». Хабарлар.
«ОМАД» таништиради:
21.05 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Қаҳрамоннинг даврларга саёҳати.
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 М. Пятницкий номли Давлат академик рус халқ хорининг концерти.
11.00 «Шаҳар этюди». Телефильм.
11.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

* * *

14.30 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 4-серия.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.20 Мультфильм.
16.45 Кубань «Казачья вольница» ансамблининг концерти.
17.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Лабиринт».
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
20.00 «Федерико Феллини».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.40 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 29-серия.
22.35 «50x50» телетомошаси.
23.50 «Матбуот-экспресс».
24.00 Футбол. Уэмбли сари йўл.
01.00 Янгиликлар.
01.35 «Авто-шоу».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Сигнал».
8.25 «Ишбилармон кишилар даври».
8.50 «Кетдик».
9.00 «Янги чизиқ».

* * *

11.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 278-серия.
12.45 «Параллеллар».
13.00 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
13.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.50 «Оддий кунлар».
14.35 Актёр кинотеатри. В. Ланової. «Анна Каренина». Бадиий фильм. 2-серия.
15.45 А. С. Пушкин. «Евгений Онегин». 5-боб. С. Юрский ўқийди.
16.25 Болалар учун янгиликлар.
16.40 «Рост» студияси. «Менинг Пушкиним».
17.10 «Янги чизиқ».

*

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Мульти-пульти.
20.10 «Ҳар бир кун байрам».
20.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 279-серия.
21.10 «Ўз-ўзига режиссёр».
21.40 Россия Федерацияси Олий суди залидан.
21.55 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 Янги йил аттракциони-94».

Жума, 11. II

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Шум бола». Бадиий фильм.
10.40 «Саодатли санъат сайёралари». Фильм-концерт.
11.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ғазалхон ёшлигим».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Эълонлар.
19.20 «Ишбилармон».
19.35 «Одобнома».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
21.30 «Таниш чеҳралар». Кинокўрсатув.
22.40 «Ўзбекистон» ахбороти.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 «Ватаним маним...». Адабий композиция.
19.45 Болалар учун фильм. «Кўзойнакли бола».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Қизил қор ёққанда». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Соатлар бонг урганда». Бадиий фильм.
10.50 «Воронеж қизлари». Концерт.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
15.55 «Бизнес-класс».
16.10 Халқ оҳанглари.
16.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Соатлар бонг урганда». Бадиий фильм.
17.50 «Мулкдор алифбоси».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Маданият янгиликлари.
18.40 «Инсон ва қонун».
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 30-серия.
22.30 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
22.50 «Премьерадан сўнг». П. Штайн.
23.20 «Матбуот-экспресс».
23.30 «Академия». Дам олиш кўрсатуви.
24.00 «Музобоз».
00.40 «Х» программаси.
01.00 Янгиликлар.
01.35 «Обоз» майдончаси». Сергей Крилов.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «730-формула».
8.00 «Динозаврга айланмайлик».
8.20 «Ишбилармон кишилар даври».
8.50 «Кетдик».
9.00 А. С. Пушкин. «Евгений Онегин». 6-боб. С. Юрский ўқийди.
9.30 «Ўз манзили».
10.00 «Янги чизиқ».
10.30 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 279-серия.
11.20 «Эрон: ўтмиши, бугунги куни ва келажаги».
11.50 «Россияда бизнес».
12.20 «Ҳали англанмаган коинот».
12.55 Телегазета.
13.00 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
13.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.50 Россия телевизион театри. Ж. Сименон. «Асл моҳиятигача». 1 ва 2-қисмлар.
15.45 Жума кунлари Дисней. «Малика Бугеди». Бадиий фильм. 1-серия.
16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «Янги чизиқ».
17.35 «Видеошеърият». Н. Горбаневская.
17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 «Россия давлатининг герби». Ҳужжатли фильм.
20.30 Телеэкранда премьера. «Эшафот бўйлаб сайр». Бадиий фильм.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.25 «Тафсилотлар».
22.35 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.40 Киномарафон. «Иван Грозний». Бадиий фильм. «Тарих саҳифалари» туркумидан. 1-серия.

Шанба, 12. II

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 Республика газеталарининг шарҳи.
9.25 «Ҳур қиз». Бадиий фильм.
10.55 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.25 «Кичик корхоналар истиқболи».
11.55 Республикада хизмат кўрсатган артист А. Абдуқодиров ижросида Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари.
12.25 «Ёшлик» студияси. «Истеъдод кўриги».
13.05 «Цирк! Цирк! Цирк!».
13.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Сирли сандиқ».
18.50 Шеърият дақиқалари.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Жаҳон спорти янгиликлари.
19.30 Телевизион миниатюралар театри.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Халқаро шарҳловчилар даврасида.
21.20 Мумтоз мусиқа кечаси.
22.20 «Ўзбекистон» ахбороти.
22.40 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.15 Болалар учун. «Табассум».
19.55 «Рақс соҳибаси». Фильм-концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Комария йили». Корейс халқининг миллий байрамига бағишланган кўрсатув.

● «ОРБИТА IV»

6.45, 8.30, 15.20, 22.25 — Кўрсатувлар тартиби.
6.50 Эрталабки бадантарбия машқлари.
7.00 Мультфильм.
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.35 «Майдон» ёшлар фольклор ансамблининг чиқиши.
9.05 «Марафон-15» таништиради...
9.40 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
11.05 «Тонгги почта».
11.35 «СМАК».
11.50 «Тиббиёт ҳамма учун».
12.25 «Тилларинг булут тунлаб қолди». А. Приставкин.
13.05 «Экстро-НУЖ».
13.35 Ҳаёт ва сиёсат. «Россия — Буюк Британия: ҳамкорлик қирралари».
14.05 Мультфильм.
14.20 «Ҳайвонот оламида».
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Пеппи — Узунпайпоқ». Болалар учун кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 21-серия.
15.55 Дизайнерлар ва мусаввир-модельерларнинг халқаро телефестивали.
16.10 «Пародиялар оламида».
16.45 XVII қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. Финляндия — Чехия терма командалари. 2 ва 3-даврлар. Лиллехаммердан олиб кўрсатилади.
18.30 «Миниатюра».
18.45 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Қойилмақом жуфтлик». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
19.35 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 XVII қишки олимпиада ўйинларининг тантанали очилиши. Лиллехаммердан олиб кўрсатилади.
22.05 Янгиликлар.
22.35 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Денгиз ҳам ҳикоя қилади». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
23.25 «Матбуот-экспресс».
23.35 Т. Гвердцителининг ижодий кечаси.
01.00 Янгиликлар.
01.35 «Ҳаммаси қайта бошидан». Вадим Казаченко ҳикоя қилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

9.25 «Мегаполис».
9.55 «Сиз яратган боғ».
10.25 «Рост» студияси.

*

10.55 — 14.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

10.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
11.05 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўллари».
11.40 «Чинсэн» (корейс тилида).
12.15 «Жаҳон ва биз».
12.55 «Рангинкамон» (тожик тилида).
13.40 «Бу ажиб дунё».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.00 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.20 Киномарафон. М. Горький номли студия фильмлари. «Комиссар».
16.20 «Навқирон Россия». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси. 2-серия.
17.15 «Оқ ва қора».
17.45 Спорт кўрсатуви.
17.50 «Экспомарказ» таништиради.

*

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 «Бола тилидан».
20.30 Киномарафон. «Иван Грозний». Бадиий фильм. «Тарих саҳифалари» туркумидан. 2-серия.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «Репортёр».
22.45 «К-2» таништиради: «Америка юлдузлари».
23.15 «А» программаси.

Якшанба, 13. II

● УзТВ I

7.00—9.10 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.10 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 53—54-сериялар.
10.40 Болалар учун. «Биргаликда куйлаймиз».
11.10 Инглиз тили.
11.40 Телевизион миниатюралар театри.
12.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
13.25 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик кўрсатув.
14.25 «Вобкентлик хонанда». Фильм-концерт.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.30 «Ўзбекона лутф».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ойнаи жаҳонда».
19.50 Дам олиш концерти.
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 «Кино усталари». Радж Капур.
21.50 «Театрлаштирилган томоша».
23.00 «Ҳафтанома».
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

«ОМАД» таништиради:
17.00 «Мультфейерверк».
17.25 «Курьер».
17.40 «Турли икир-чикирлар».
17.55 «Ҳар соҳадан бир шингил».
18.05 «Совға».
18.30 «Даракчи».
18.40 Эълонлар.
18.45 «Видео-О».
20.30 «Курьер».
20.45 «Юлдузли осмон».
21.00 «Юлдузлар жилоси».
21.15 «Даракчи».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Видео-О».

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.15 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки бадантарбия машқлари.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Телесеренада».
9.00 «Арт-курьер».
9.30 «Эрта саҳарлаб».
10.00 «Полигон».
10.30 «Спортлото».
10.45 «Ҳамма уйдалигида».
11.15 «Тонг юлдузи».
12.05 «Марафон-15».
11.45 «Саёҳатчилар клуби».
13.30 «Провинция».
«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:
14.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Станица» фольклор ансамблининг концерти (Волгоград шаҳри).
15.40 Мультфильмлар премьераси: «Мушук Феликс», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.35 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.40 «Панорама». Халқаро кўрсатув.
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 XVII қишки олимпиада ўйинлари. Чана спорти. Иккиликлар. Эркаклар. Лиллехаммердан кўрсатилади.
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.00 «Ўтроқ халқлар йили» кинофестивали.
19.30 «Орзулар вокзали». Ю. Башмет.
20.20 «Тартюф». Телевизион бадиий фильм премьераси.
22.00 «Якшанба». Ахборот публицистик кўрсатуви.
22.45 «Россия тароналари». Халқ қўшиқлари ижрочилари Бутунроссия телерадиотанловининг ёпилишига бағишланган концерт.
00.15 XVII қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. Швеция — Словакия терма командалари. 2-ва 3-даврлар. Лиллехаммердан кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.55) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

9.30 XVII қишки олимпиада ўйинларида. Хоккей. Россия — Норвегия. Лиллехаммердан кўрсатилади.
12.00 «Аты-баты...».
12.30 «Чемпионлар учун ноншта».
13.00 «Рост» студияси.

*

13.30 — 16.20
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.30 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
13.40 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
14.10 «Замандас» (қозоқ тилида).
14.50 «Бизнен мирас» (татар тилида).
15.25 «Дилга яқин қўшиқлар». Мусиқий кўрсатув.
16.00 «Бу ажиб дунё».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.20 «Здоровье».
16.50 «Касиб ташламанг...».
17.05 «Изабель». Дам олиш викторинаси.
17.55 Диснейнинг сеҳрли олами. «Гуфи ва унинг командаси», «Қора плашч».
18.55 «Катта хоккей».
19.30 «Оқ қарға».
20.15 «Ҳар бир кун байрам».

*

20.25 — 22.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 «Ксюша ҳузурида».
22.55 Си-Би-Эс кинотеатри. «Адолатнинг кўзи кўр». Бадиий фильм.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

1994 йил 1 февралдан электр энергиясига ҳақ тўлашнинг янги тарифи жорий этилди. Бу республикага келтирилаётган ёнилғи ва моддий-техника ресурслари нархларининг ошганлиги билан боғлиқ. Эндиликда электр энергиясининг бир киловатт-соати учун 10 сўмдан ҳақ тўланади.

Электр энергиясига ҳақ тўлашда имтиёзлардан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган фуқароларга берилган енгилликлар сақланиб қолинган. Эслатиб ўтамиз: бундай имтиёзларга эга бўлганлар ойига белгилаб қўйилган 110 киловатт-соатдан ортиқ электр энергияси учун тўлиқ тариф бўйича ҳақ тўлайдилар.

Январь ойида фойдаланилган электр энергиясига эски тариф бўйича, яъни 1 квт-соат учун 4 сўмдан 10 февралга қадар ҳақ тўланади.

«УЗЭНЕРГОНАЗОРАТ»

«Б Е З А К»

УЗБЕКИСТОН — ГОНКОНГ ҚУШМА КОРХОНАСИ СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА!

Узбекистонда илк бор Америка технологияси бўйича:

тик ва ётиқ бўлган қуёш нуридан асровчи пардалар, хилма-хил ажойиб пардалар ва дарпардалар, карнизлар ишлаб чиқарилмоқда.

Биз сизга иш жойингиз, хонадонингиз, уйингиз қиёфасини ўзгартириб, кўркига-кўрк қўшишда ёрдам берамиз, замонавий дизайнни таъминлаймиз.

Жаҳондаги машҳур хорижий фирмалар ва каталоглар бўйича буюртмалар қабул этилади.

Ташрифингизга мунтазирмиз, қадамингизга ҳасанот!

Тошкент шаҳар, Ўзбекистон шоҳ кўчаси, «Ўзбекбирлашув» мажмуи. Телефонлар: 45-69-21, 45-76-61.

• *Рамазон ойи бошланмоқда*

«ҚАЛБЛАРИНГИЗГА ҲАЁТ БАХШ ЭТИНГ»

Рамазон... Бу муборак ой барча мусулмонлар учун азиз ва муқаддасдир. Зеро, ўн тўрт асрдан буён башарият оламини ҳидоят учун даъват этиб келаётган Қуръони Карим ушбу ойда нозил бўлган. Унинг илоҳий кўрсатмаларига амал қилганлар, албатта икки дунё бахтига мушарраф бўладилар.

Рамазон... Бу улуғ ойнинг ичида яна бир шарофатли тун борки, унинг номини «лайлатул қадр», деб атайдилар. Унинг луғавий маъноси «тақдир туни», демакдир. Унинг аҳамияти ҳақида Оллоҳ Қуръони Шарифдаги шу ном билан аталувчи суръада шундай дейди,

«Биз уни (Қуръони Каримни) лайлатул қадр тунида нозил этдик. У туннинг фазилати сенга (эй, Муҳаммад) аёнми!? Лайлатул қадр туннинг фазилати — минг ойдан кўра ҳам афзалроқдир. Бу тунда Оллоҳнинг изни билан ер юзига фаришталар ва Жаброил хайру баракот билан бирга тушадилар. У тонг отгунга қадар раҳмат ёғилиб турадиган тундир».

Рамазон... У мусулмонларга яна шунинг учун ҳам қадрлики, улар шу ойда динимизнинг муҳим ибодатларидан бири рўза тутишдек буюк ибодатни адо қилиш шарафига муяссар бўладилар. Пайғамбаримиз алайҳиссалом **«Рамазон ойида кимки ихлос, эътиқод ва Оллоҳнинг раҳматидан умидвор бўлиб рўза тутса, унинг барча ўтмиш гуноҳлари мағфират қилинади»**, деб марҳамат қилганлар.

Рўза... Унинг фазилатларини баён этиш учун фасоҳат ва балоғат аҳлларининг қаламлари ҳам ожизлик қилади. У шундай беназир ибодатлар сирасига кирадики, унинг замирида инсоннинг иродасини мустаҳкамлаш, уни руҳан ва ахлоқан тарбия этиш, сабру қаноатга ўргатиш, нафсоний ва шаҳвоний ҳою ҳавасларга чек қўя билишга одатлантириш каби ғоялар яширинган. Рўзанинг хосияти ҳақида биз тафаккуримизга сиғдира олмайдиган қанчадан-қанча илоҳий фазилатлар ва ҳикматлар борки, улар яккаю ягона Оллоҳнинг ўзигагина аёндир. Рўза нафақат мусулмонлар учун, балки барча самовий динларга эътиқод қиладиган бандаларга фарз қилинган. Масалан, қуйидаги оятга қулоқ солинг: **«Эй, имон келтирган бандалар, сиздан олдин ўтган халқларга фарз қилингани каби сизларга ҳам рўза тутмоқлик фарз қилинди. Зора у туфайли гуноҳлардан тийилсангизлар»**.

Пайғамбаримиз алайҳиссалом рўзанинг аҳамияти ва рўзадорлик фазилати ҳақида кўп ҳадислар айтиб кетганлар. Улардан бирида шундай дейилади: «Оллоҳ Таоло шундай деган: **«Одам боласининг рўзадан бўлак барча амаллари ўзи учундир». Рўза эса мен учундир. Мен одам боласини рўза туфайлик тақдирлайман. Дарҳақиқат рўза — жаннатдир»**.

Рўза руҳий тарбия ва жисмоний ибодат сифатида қадимдан мавжуд. Қадимдан одамлар баданларини йил давомида ўрнашиб қолган ҳар хил қолдиқлардан тозалаш учун рўза тутишга интилганлар. Рўзанинг қандай шаклда бўлишидан қатъи назар, ундан асосий мақсад руҳни тетиклаштириш ва вужудни поклаб олишдан иборатдир. Имоми Ғаззолий рўза ҳақида шундай деганлар:

— Рўза тутиш жон учун закот, бадан учун риёзат, яхшилик учун даъватдир.

Рўза — инсон учун гуноҳлардан тийилиш, жамият учун жиноятлардан сақланишдир. Оч баданда қалб бир меъёрда ишлайди, ақл тиниқлашади, кўз равшан тортади. Тўқлик дангасалик туғдиради, юрак қўрини ўчиради, зеҳнни ўтмаслаштиради. Ёшларни қорни тўқ бўлса, уларнинг хотиралари заифлашади. Оз уйқу ва оз томоқ билан қалбларингизга ҳаёт бахш этинг.

Касалмандлик, мусофирчилик, аёлларга хос баъзи сифатлар ҳамда кекса кишиларга рўза тутмасликлари сабаблидир. Рўзадор киши учун таомнинг мазасини тотмоқ, уни чайнаб кўрмоқ ва шунингдек кўриб, ҳидлаб ушлаб ва эшитиб лаззатланмоқ макруҳ амаллардан саналади. Кўзга сурма қўймоқ ва унга бирор нарсани томизмоқ ҳам макруҳдир.

Бундай ишларни тунда бажармоқ жоиз. Аммо ҳамирнинг намагини ялаб билмоқ макруҳ эмас. Рамазон ойида баъзи сабабларга кўра рўзаси очилиб қолган тақдирда ҳам рамазон ойини ҳурмати юзасидан кечгача емак ва ичмакдан тийилиб турмоқлик лозимдир. Илло ҳаммамизнинг ниятларимиз мустажоб бўлғай.

(«ИСЛОМ АРКОНЛАРИ» рисоласидан).

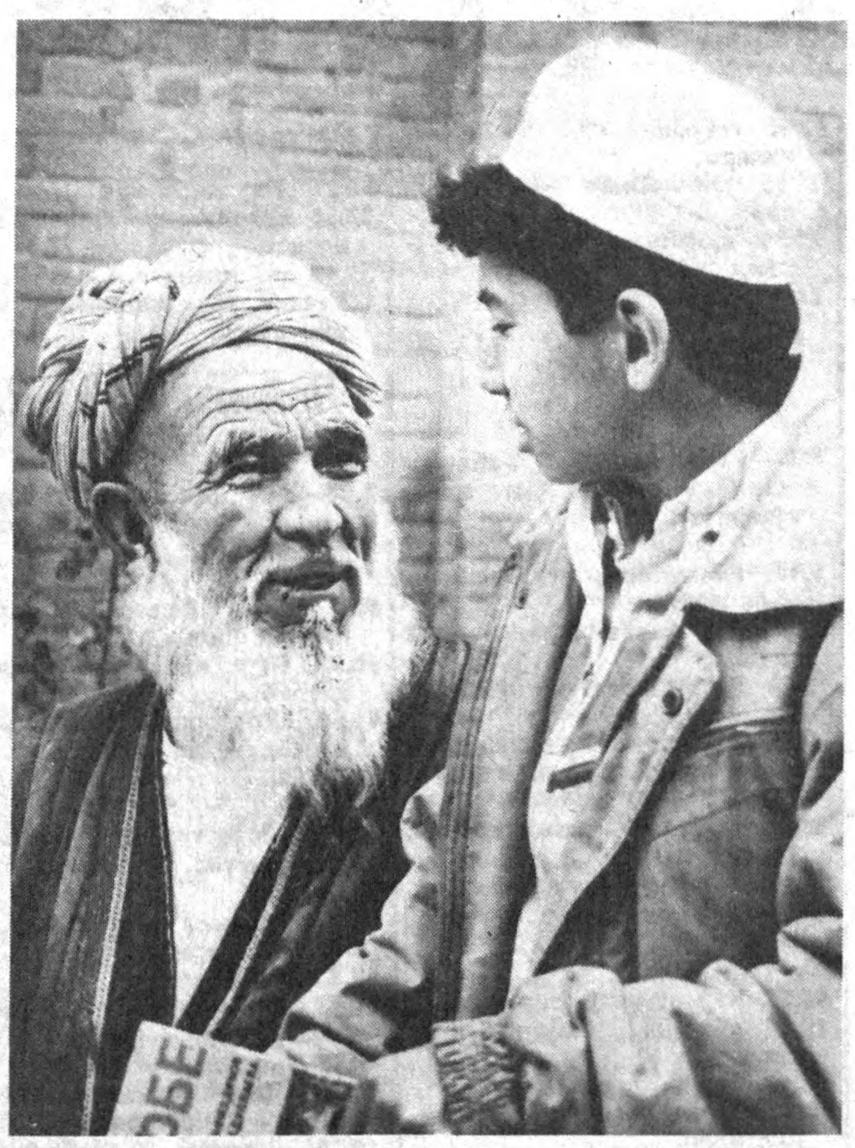

✦ ШАТРАНЖ ОЛАМИДА

НАВОИЙ БИСОТИДАН

Кўп манбаларда қадимий шатранж-шахмат инсон яратган мўъжизалардан бири, деб таърифланади. Жаҳон, айниқса Шарқ мумтоз шеъриятида унинг таъриф-тавсифларига бағишланган сатрлар жуда кўп. Улар орасида А. Навоий қаламига мансублари алоҳида, ўзига хос оҳангда жаранглайди.

Ўз ҳаёти ва ижодий фаолиятини инсон бахт-саодати йўлига, илм-фан камолотига, адабиёт ва санат тараққиётига бағишлаган ўзбек халқининг буюк шоири Алишер Навоий қолдирган мерос жаҳон маданиятининг ноёб обидалари сифатида яшамоқда. Навоий қадимий шатранж—шахмат маданиятининг юксалишига ҳам муносиб ҳисса қўшган, бу соҳанинг илғор вакилларини ўз қаноти остига олиб, уларга раҳнамолик қилган. Буларни шоир асарлари тасдиқлайди.

«Мажолисун—нафоис» асарида Навоий ўша давр илғор кишилари қаторида шатранж устодларини ҳам бирин-кетин тилга олган. У ўз умрининг сўнгги йилларида яратган фалсафий асари—олти шеърий достони — «Лисонут-тайр»да мажозий образлар ва уларнинг рамзий саргузаштлари орқали объектив борлиқни эътироф этган, инсонни кўкларга кўтарган. Бу асарда «Шатранжи-кабир ҳикояти» сингари реалистик ҳикоялар ҳам бор. Ҳикоят шундай бошланади:

Икки шатранж ўйнагувчи устод
Арсон шатранжга айлаб кушод,
Икки жолибдил бўлиб оромгир,
Тўкдилар ўртада шатранжи кабир.
Ҳар тарафдин бир шоҳ ўлди ошкор
Барча ойину сипоҳи шоҳвор
Ҳар бирига бир вазири ростгом,
Ёна бир фарзину лекин каж хиром
Ул икковдин бири Рум аҳлига шоҳ
Ёна бири Занг аҳлиға кишивар паноҳ

Сўнгги икки мисрага эътибор беринг: оқ доналарни Рум аҳли, яъни оқ танлилар, қора доналарни эса Занг аҳли, яъни қора танлилар тимсолида таърифланган. Жуда антиқа ўхшатиш.

Навоий ҳикоядан ажойиб фалсафий хулоса чиқариб, икки «шоҳ»нинг «уруши» тахтада турган доналар сипоҳу пиёдаларнинг бир «силкиб» юбориши билан номнишони ўчадиган «уруш», — деган.

Қуйидаги сатрлар Навоийнинг «Сабъаи сайёр» достонидан олинган бўлиб, ғоятда таъсирчандир.

Шоҳ тилар бўлса шоҳлик қилмоқ,
Сипоҳидин керакмас айрилмоқ.
Шоҳни дерлар сипоҳ бирла шоҳ,
Шоҳ эмасдур, йўқ эрса анда сипоҳ.
Шоҳга хайл ўлса фатҳ, анинг ишидур,
Бир киши Рустам ўлса, бир кишидур...

Борса шатранж шоҳининг сипоҳи,
Кўрки борми, ҳисоб ичида шоҳи

Бу сатрлар изоҳга муҳтож эмас.

Навоийдан яна бир байт.

Шоҳ ёнин фарзин киби айлар мақом этмиш нетонг,
Ростравлар арсадин гар туттингар руҳдек қироқ.

Шоир бу байтда подшо саройидаги амир-амалдорлар эгри кишилардир, подшо ундайларни ўзига хос яқин тутади, тўғри кишилар эса подшодан узоқ турадилар, деган ғояни шахмат доналарининг дастлабки ўрни ва юриш тартиби орқали ифодалаган.

Мамажон **МУҲИДДИНОВ.**

Соғлиғинг қадрига ет то хаста бўлмасдан бурун...

Арғумоқ остингдадур

Бир донишманддан ҳаётда ниманинг қадри баланд?— деб сўрашганда, у шундай деб таъбир қилган экан:

— Агар мол-дунё йўқотган бўлсангиз, асло қайғурманг. Борди-ю вақтни беҳуда бой берган бўлсангиз, анча йўқотган бўласиз. Мабодо соғлиғингизни йўқотган бўлсангиз, жуда катта бисотдан айрилган бўласиз.

Ҳа, инсон боласи турмуш ташвишлари билан бўлиб, саломатлигини кўпам ўйлайвермайди. Зеро, кексаларимиз тўрт мучанг соғ бўлсин, деб дуо қилишади. Шунга қарамай юриб, кўриб, нафасланиб турганимизга, меҳнат қилиб топган ноз-неъматлардан баҳраманд бўлишимизга ҳамиша ҳам шукрона айтмаймиз. «Соғлиғинг қалай?» — дейилганда, «Отдай», — дейишни маъқул кўрамиз. Дарвоқе, куч-қудрат рамзи бўлган от орзу-қанот, тетик ва бардамлик тимсоли экани маълум.

Олимларимиз изланишларига қараганда, одам боласи умр бўйи ўзининг руҳий ва жисмоний имкониятларининг бор-йўғи 7 фоизини сарф этаркан. Албатта, бундай имконият саломат кишида бисёр. Балки, ўзимиз ўйламаган ва билмаган ҳолатда арғумоқ миниб юрармиз. Фақат ҳис этмаймиз. Қаддимиз тик эканини унутиб елиб-югурамиз. Иссиқ жон дегандек, ёстиқ тортса, иборали қилиб айтганда, «емишсиз» қолган арғумоқ— соғлиғимизни ўйлаймиз.

Азиз муштарий, янги рукнни нима учун «Арғумоқ остингдадур» деб номлаганимизни англагандирсиз. Ҳа, «эл соғлиғи — юрт бойлиги», деб бежиз айтишмайди. Меҳнат аҳлининг соғлиғи қанчалик мустаҳкам бўлса, келажаги порлоқ давлатимиз соғлом авлодини камол топтиришга шунча яхши замин яратилади. Зотан, ҳамиша меҳнатга лаёқатли бўлиш ҳаммамизга боғлиқ. Илмий асослар далолатки, яхши ниятда касал кўнглини овлаш, уни оёққа туришига имкон берар экан. У ёғини сўрасангиз кўча-кўйда соғлиғимиздан нолиб қолсак, ҳамроҳимиз «фалон нарса» қилиб кўрмадингизми? — дейиши тайин. Хўш, ўша «фалон»нинг ўзи нима?

Маълумки, халқимиз Ибн Сино «ворисларидир». Шу боисми, одамлар ўртасида туркона муолажа малҳам ва тавсиялар кўп учрайди. Биз эса «Арғумоқ остингдадур» рукни остида ўша «фалон»ларга жой очиб, одамларни ўзаро бир-бирларига мадад қўлларини чўзишларига имкон бермоқчимиз.

Ким билади дейсиз, биров кўпроқ ухлаб, дам олиб, соғлиғини тиклар, бошқаси югуриб, жисмоний машқлар қилиб ўзига келар. Кимдир ях сувга чўмилар, яна бири кетмон, ток қайчини қўлига олар. Улов ё велосипедга миниб, хумор ёзадиганлар ҳам бор. Ҳар қалай турли хасталик ва дарддан фориғ бўлишликни ўзида синаб кўрган кишилар ана шулар ҳақда бизга ёзишса, муштарийлар дуо қилишарди, деган умиддамиз. Фақат хат жилд устига «Арғумоқ» деб ёзишни унутманг.

«Арғумоқ остингдадур» рукни ҳақида юқорида баён этилган матнни такроран эътиборингизга ҳавола қилдик. Маълумки, газетамизнинг 15 январь, шанба сонида эълон қилинган «Гурунг» саҳифасида «Ҳафақон ва йўтал малҳами» ҳақида маълумот берилган эди. Бугун яна бир тиббий муолажа ҳақида қисқача маълумот берамиз.

МИНГ ДАРДГА ДАВО

Ёшим 66ни қоралаб қолди. Ўн саккиз йил аввал касалликка чалингандим. Аввалига грипп, кейин нафас олиш йўлларим хасталаниб, астмаға айланди. Қарасам, ишлар чатоқ. Нимадир қилишим керак. Ўйлаб-ўйлаб саримсоқдан дори тайёрлаб, истеъмол қилдим. Шу-шу, 18 йилдан бери касалликларга чап бериб келаяпман. Савоб бўлар, деб шу дорини тайёрлаш усулини газетхонлар билан баҳам кўришни лозим топдим. Бунинг учун 1 кг. қуруқ, ўртача катталикдаги саримсоқ олинади. Тозалаб, пичоқ билан майдалаб, 3 литрли банкага солиб, устидан 1 литр арақ қуйилади. Банка оғзини капрон қопқоқ билан ёпиб, 15—30 кунгача олиб қўйилади.

Шундан кейин 1 стакан қайнатилган сутга 1 чой қошиқ саримсоқ пиёз «суви»дан аралаштириб ичилади. Орадан 15—20 минут ўтгач, нонушта қилиш мумкин. Сутга қўшиб ичилишининг боиси шундаки, жиғилдон қайнашининг олди олинади. Бундай дориворни октябрь охирларидан май ойларигача ичса бўлади. Ёз ва куз ойларида танаффус қилиш керак. «Сув»нинг дориворлиғи шундаки танадаги ортиқча зарарли чўкмалар тозаланади, кўзнинг кўриш қобилияти яхшиланади, инфарктнинг олди олинади. Фаромушлик аста чекинади. Тана ёшаргандай бўлиб, турли шишларнинг пайдо бўлишига имкон берилмайди. Бордию мен билан ёзишмоқчи бўлсангиз, манзилгоҳимни маълум қиламан : **348055, Луганск шаҳри Красная площадь кўчаси 1-уй, 156-кв. Валентина ГРУШКО.**

ОДАМЛАР ДАМ ОЛИШСА БЎЛГАНИ

ЁКИ «ОДДИЙ МАРИЯ»ГА БИР НЕЧА САВОЛ

«Ойнаи жаҳон» орқали намойиш этилган «Бойлар ҳам йиғлайди» кўп серияли фильм мамлакатимиздаги минглаб томошабинларни ром этган эди. Шундан кейин Мексика кино усталари томонидан яратилган кўп серияли «Оддий Мария» телевизион бадиий фильмини кўрсатиш бошланди. Ҳафтасига уч мартагина намойиш этилаётган бу фильмни ҳам кўпчилик қизиқиш билан кузатиб бораётгани, сир эмас. Шу муносабат билан мазкур фильмнинг бош роли ижрочиси Виктория Руффо билан мухбирнинг ўзаро мулоқотини эътиборингизга ҳавола этишни лозим топдик.

Қўнғироқ тугмасини босишим билан эшик очилиб, Мария пайдо бўлди. Мен тасаввур қилганимдек оддий ва самимий эди. Узун ва қоп-қора сочлари елкаси узра тушиб турар, кийимлари ҳам негадир шу рангга мосланган эди. Майин табассумидан унинг катта қалб эгаси эканини сезиш мумкин. Оёқ остида ўралашиб юрган ўғилчасини кўрсатиб, сиз билан сўрашмоқчи, деган ишорани қилади. «Қаранг, қуйиб қўйган отасининг ўзи-я», дейди мамнуният билан. Менга оз бўлсада ўхшамаганидан гоҳида ғашланаман.

— **Виктория, кўп серияли фильмлар боис мухлисларингиз шунчалик кўпайиб кетганки...**

— Биласизми, ўша мухлислар орасида «Оддий «Мария»га ошуфта президентлар ҳам бор экан. Маълум бўлишича, Колумбия Президенти теленовеллани бирорта сериясини ҳам қўймай, катта қизиқиш билан кузатиб бораётган экан. Қизиғи шундаки, бу фильмга аёлларга қараганда эркакларда ҳавас кўпроқ.

— **Сизга кўпроқ қайси фильмлар ёқади?**

— Қайси бирини айтсам экан. Бош ролни Анхелика Аргон ижро этган «Яна яшасам...» теленовелласи менда яхши таассурот қолдирди. Бир пайтлар оқ-қора тасвирда суратга олинган «Бўрилар бешиги» фильмидан ҳам яхши таъсирланган эдим.

— **Одамларга маъқул келаётган теленовеллалар нима учундир профессионал санъатшунослар танқидига учрамоқда. Улар қандай қилиб оддий усулда, «найрангбозлик» йўсинида яратилган фильмларни санъат намунасига кўтариш мумкин, деб эътироз билдиришади.**

— Билмадим, балки бизнинг теленовеллани қизиқиш билан кузатаётганлар театр ва киноға хос классик асарларни ҳам ёқтиришар. Лекин бизнинг мақсадимиз қандай бўлмасин одамларни турмуш ташвишларидан чалғитиб ҳордиқ беришдан иборат. Фильмларимизда чуқур бир ғояни илгари суришдек фикр йўқ, десак ҳам бўлади. Умуман олганда, «Оддий Мария» фильмида ҳаётий ғоялар йўқ эмас. Ўз бахти ва тахти учун кураш, меҳнат завқи, аёл бахти, соф муҳаббат кабилар мужассам. Зеро, сирасини айтадиган бўлсам, ҳар қандай теленовелла, бу эртак. Билсангиз, ҳар қандай эртагу афсоналарда ҳам инсон орзуларини рўёбга чиқаришдек саъйи-ҳаракатлар бўладики, ҳаётда ўз йўли ва ўрнини топишга интилаётган кишиларга бу асқотади. Менинг қаҳрамоним эса нимага эришган бўлса, соф ва ҳалол меҳнати туфайли бахт топаётганини кўриб турибсиз. Мариядаги толмас ирода, бошланган ишни охирига етказиш учун курашда қатъиятли бўлиш унга хосдир. Фильмни нима билан тугашини айтмайману ўйлайманки, томошабинлар оддий қишлоқ қизининг зафар йўлидан завқланаётганликлари бежиз эмас.

— **Барча теленовеллалар макр ва муҳаббат, фироқ ўтида ёниш каби воқеаларга бой бўлади.**

— Ростини айтсам, мен ижро этган қаҳрамонларнинг қарийб ярмисига ўзим ҳаётбахш этганман, десам ишонаверинг. Боиси, эндигина 32 баҳорни кўрган бўлсам-да, ҳаётий тажрибаларимни, барча билганларимни қаҳрамонларимга сингдиришга ҳаракат қиламан. Мен фақат фильмлардагина эмас, театр саҳналарида ҳам кўплаб образлар яратганман. Менга кўпроқ комедия саҳналари маъқул келади. Томошабинларни мароқ билан кулдириш мен учун катта завқ. Умуман, ҳар қандай ролларни бажараверaман. Фақат рақсга ҳушим йўқроқ. Шу кунгача 9 та кўп серияли фильмда иштирок этиб, шундан бештасида бош ролни ўйнадим.

Биринчи ижро этган бош ролим «Ёввойи урғочи» фильми бўлиб, ўшанда ҳозирги «Оддий Мария»ни дунё экранларига чиқарган режиссёр Валентин Пимштейн мени таклиф қилган эди. Шу фильмдан кейин оммавийлашиб, таниқли бўлиб кетганим учунми ўша биринчи ролни ўзим учун қадрли деб биламан.

(«Комсомольская правда»дан қисқартириб олинди).

Қизиқ гаплар

«ҚИЛТИРИҚ» КУЁВ

Чехиянинг Жатец шаҳрида истиқомат қилувчи электрончи-муҳандис Антонин Мрожек шунчалик озғин эдики, уни ҳамроҳлари «қилтириқ» деб чақиришарди. Бу йигит кунлардан бир кун уйланиш ташвишида нима қиларини билмай, охири шифокорга мурожаат этди.

Антонин табиб маслаҳати бўйича овқатдан олдин кунига уч маҳал бир стакандан пиво ичишни бошлади. Овқатланиш орасида икки қошиқ асал тановвул қилишни одат қилди. Бўлажак куёв ўзига сал эт битишига шунчалик қизиқиб кетди-ки, орадан бир ярим ой ўтиб, ранг рўйи тузала бошлади. Бундан илҳомланиб кетган Антонин стакан қолиб, ярим литрли кружкада кунига олти маҳал пивохўрликка ўтди. Орадан яна бир ой ўтиб кутилмаган воқеа содир бўлди. Пиводай кўпчиб бораётган йигитнинг вазни 132 килограммга етган эди. Унинг олдида яна ноқулайлик пайдо бўлди: «қилтириқ»қа қиё боқмаган қизлар, хўппа семизни ёқтиришармиди?

СТАЛИН ЙИҒГАН ШИШАЛАР

Халқлар доҳийсини турли шишаларга қуйилган ичкиликларни йиғиб юриш «ҳунари» борлигини кўпчилик билмаса керак. Қизиғи шундаки, И. Сталин йиққан шишалар йўқолган, деб юрилар эди.

Маълум бўлишича, унинг йиғган шишалари йўқолмаган экан. Тбилисидаги биринчи вино заводи омборхонасида сақланмоқда. Ана шу «бойлик» асосида ҳозир «Саване» фирмаси ташкил топган. Унинг раҳбари Леван Деметрадзенинг маълумотига қараганда И. Сталин вафотидан кейин, тўпланган шишалар рамзий нархларда Москва вино заводига ўтказилган экан. Бу корхона «самтрест»нинг филиали бўлгани учун 70 йиллар бошигача шишалар Москвада сақланиб, кейин трест ходимлари Грузияга келтиришган. Яқин орада Грузия пойтахти аҳолиси И. Сталин тўплаган ичкиликлар нусхаси билан танишишга имкон топадилар. Бу шишалар орасида Европа, Осиё ва Америка мамлакатларида тайёрланган энг яхши вино ва коньяклар бор.

• *РАССОМ ХАНДАСИ* •

Изоҳнинг ҳожати йўқ.

Шуҳрат ҚОДИРОВ чизган суратлар.

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»

Бош муҳаррир: Азим СУЮН.

Таҳрир ҳайъати: Абдулла ОРИПОВ, Абдулҳафиз ЖАЛОЛОВ, Азиз НОСИРОВ, Аслиддин БОЛИЕВ (масъул котиб), Зиёд ДАВРОНОВ, Ислом ШОҒУЛОМОВ, Каримжон РИХСИЕВ, Миршароф МУҲСИМОВ, Олимжон НАЗАРОВ, Тўхтамурод ТОШЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Осиё бозори» иловаси учун масъул), Шоқосим ШОИСЛОМОВ, Шуҳрат ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари).

Мафкура ишлари ва партия ҳаёти бўлими — 33-21-43.
Иқтисодиёт бўлими — 33-47-80, 32-54-27.
Парламент фаолияти ва ҳуқуқ бўлими — 33-54-55, 32-26-70.
Адабиёт, фан ва маданият бўлими — 33-07-20, 32-57-19.
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-11-49, 33-76-04.
Ахборот ва спорт бўлими — 33-12-56, 32-55-16.
Тижорат, эълонлар — «Осиё бозори» редакцияси — 33-41-89, 32-55-70, 33-38-55, 32-54-12.
Шароф Рашидов фонди — 33-34-69, 33-20-36.
Қабулхона — 33-65-45, 32-55-15.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Андижонда — 4-48-85;
Бухорода — 3-96-12;
Гулистонда — 2-26-22;
Жиззахда — 3-46-24;
Навоийда — 3-74-76;
Наманганда — 6-43-43;
Нукусда — 4-44-62;
Қаршида — 3-25-79;
Қумқўрғонда — 52-624;
Самарқандда — 35-22-90;
Урганчда — 6-72-60;
Фарғонада — 6-37-16.

● Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000120.
Газета офсет усулида А—2 форматда босилади.
Ҳажми 3 босма табоқ.
Босишга топшириш вақти — 21.00. топширилди — 22.30.
Г—791. тир. 87.259.

Навбатчилар: Н. ШАКАРОВ, Ҳ. ЭРМАТОВ.

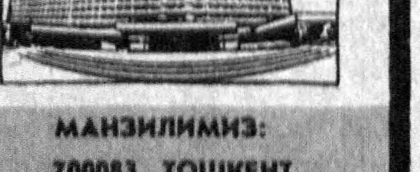

МАНЗИЛИМИЗ:
700083. ТОШКЕНТ, ГСП, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ 32-УЙ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси 41-уй. 1 2 3 4 5 6.